ΕΤΟΣ Β'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1895. ΑΡΙΘ. 7.

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ ἐτησία δρ. 5 — **Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ** ἐτησία φρ. χρ. 7.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ: Ὁδὸς Πολυκλείτου Ἀριθ. 14. (Παρὰ τῇ νέᾳ ἀγορᾷ).

ΔΩΡΕΑ ΠΛΟΥΤΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

1ον). Ὅσα **ἐπισκεπτήρια** ἐξοδεύει κατ' ἔτος ἕκαστος συνδρομητὴς θὰ ἐκτυπῶνται παρ' ἡμῶν δωρεὰν (πλὴν χάρτου).

2ον). Θὰ λαμβάνῃ δωρεὰν **ἡμερολόγιον** ἑκάστου ἔτους.

3ον). Ἕκαστος συνδρομητὴς θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ καταχωρίζῃ **δωρεὰν** μίαν εἰδοποίησιν ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ, εἴτε πρὸς σύστασιν τοῦ καταστήματός του, εἴτε πρὸς σύστασιν τοῦ ἐπαγγέλματός του.

4ον). Εἴκοσι **λαχεῖα** τῶν ἀρχαιοτήτων θὰ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συνδρομητῶν, καὶ εὐνοούσης τῆς τύχης τὸ κέρδος θὰ διανέμηται ἐξ ἴσου εἰς ὅλους τοὺς συνδρομητάς. Οἱ ἀριθμοὶ δὲ τῶν ἀγορασθέντων λαχείων θὰ δημοσιεύωνται προηγουμένως.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ Ε. Π. ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΟΥ

1895

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

Ι. Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΝ ΚΟΡΩΠΗ

Ἐν τῷ ἀνωτέρω καταστήματι τοῦ κ. Ι. Δ. Οἰκονόμου εὑρίσκονται πάντα τὰ εἴδη τῶν ἀποικιακῶν ὡς καὶ ριτινῖται οἶνοι ἄπαντα ἀρίστης ποιότητος. Πώλησις χονδρικῶς καὶ λιανικῶς.

Ὅσοι θέλετε νὰ προμηθευθῆτε τὰ ἀνωτέρω εἴδη ἐκλεκτῆς ποιότητος τρέξατε εἰς τοῦ κ. Οἰκονόμου.

Ἐπεσκέφθητε, κύριοι τὸ ξενοδοχεῖον ΤΑ ΧΑΥΤΕΙΑ τοῦ κ. **Α. Ι. Σκοτίδα**; ἐν ὁδῷ Πατησίων ὑπ' ἀριθ. 5;—Ὅσοι τὸ ἐπισκέπτεσθε σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὴν ἐκλογήν σας. Ὅσοι δὲ δὲν τὸ ἐπεσκέφθητε τρέξατε διατὶ ἐκεῖ θὰ εὕρητε ἔκτακτον περιποίησιν καὶ θὰ δειπνᾶται λαμπρὰ καὶ μεταξὺ ἐκλεκτοῦ κόσμου.

ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ

Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥΔΑΚΗ

Ἐν Πειραιεῖ ὁδὸς Μιαούλη ἀρ. 7 ἐντὸς τοῦ χρυσοχοείου Καλογρίδου

Ὅσοι θέλετε νὰ ἀγοράσητε ἐκλεκτὰ καὶ στερεώτατα ὡρολόγια. Ὅσοι θέλετε νὰ ἐπισκευάσητε ἅπαξ διὰ παντὸς τὰ ὡρολόγιά σας

Τρέξατε

εἰς τὸ ὡρολογοποιεῖον τοῦ κ. **Στεφανουδάκη**

ΠΑ. Δ ΜΑΚΡΗΣ

Πτυχιοῦχος ὀδοντοϊατρὸς

Δέχεται τοὺς πάσχοντας τὰ οὖλα τοὺς ὀδόντας καὶ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τεχνητῶν ὀδόντων κατὰ τὰ νεώτατα συστήματα ἐν τῇ οἰκίᾳ του ὁδὸς Εὐριπίδου καὶ Ἀθηνᾶς ἀριθ. 29. Παρ' αὐτῷ εὑρίσκεται τὸ μοναδικὸν ΠΑΥΣΙΠΟΝΟΝ, παῦον αὐτοστιγμεὶ καὶ τοὺς δρυμιτέρους πόνους τῶν ὀδόντων, ὡς ἐπίσης καὶ ἀλάνθαστον ἐλιξήριον.

ΕΦΑΠΛΟΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΒΑΣ. ΧΡΥΣΑΚΗ

Ἐν Πειραιεῖ—ὁδὸς Φίλωνος 44.

Ἐν τῷ ἀνωτέρω ἐφαπλοματοποιείῳ πωλοῦνται παντὸς εἴδους ἐφαπλώματα καὶ στρώματα εἰς τιμὰς λίαν συγκαταβατικάς. Ἐπισκευάζονται παλαιὰ τοιαῦτα. Ἐντελεῖται πᾶσα παραγγελία. **Τιμαὶ ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.**

ΑΙΘΟΥΣΑ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΥ

Κυρίων καὶ **Κυριῶν**

ΠΑΝ. Χ. ΦΩΦΩΛΗ

14—Στοὰ Μελᾶ—14

Ἐν τῷ κομμωτηρίῳ ἐκ τελοῦνται παντὸς εἴδους κτενίσματα διὰ χορὺς, γάμους, ἑσπερίδας κτλ.

Προσέτι κατασκευάζονται **περοῦκαι τουπαὶ, φρέζουρε** καὶ **εἰκόνες** διὰ τριχῶν κεφαλῆς. Ὡσαύτως κείρεταί τις ἢ καὶ ξυρίζεται δεκάκις **προπληρώνων δρ. 4.**

Ἰδιαιτέρα αἴθουσα διὰ τὴν κόμμωσιν τῶν κυριῶν καὶ βαφὴν τῆς κόμης

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΑΣ

Μ. Β. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

218—ὁδὸς Αἰόλου—218

κάτωθεν τοῦ παραρτήματος τοῦ ξενοδοχείου Γαλλίας

ὁδὸς Αἰόλου πλησίον Χαυτείων 206

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑποδηματοποιεῖα τοῦ κ. Μ. Παλαιολόγου κατασκευάζονται ὑποδήματα ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ παίδων ἐκ δερμάτων εὐρωπαϊκῶν κομψότατα καὶ εὐθηνότατα. Πλὴν τῆς πεφημισμένης στερεότητός των, τὸ αὐτὸ κατάστημα ἀναλαμβάνει καὶ τὴν κατ' ἀποκοπὴν ἐπὶ ἓν ἔτος κατασκευὴν ὑποδημάτων διὰ πᾶν ἄτομον ὑπὸ ὅρους εὐνοϊκωτάτους.

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΤΟΡΝΕΥΤΗΡΙΟΝ

Γ. ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐν Ἀθήναις — Πλατεῖα Μητροπ.

Ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἐργοστασίῳ κατασκευάζονται λεπταὶ ἐργασίαι παντὸς εἴδους ἤτοι· **Κηγλίδες παντοειδεῖς. Βάσεις διαφόρων εἰδῶν. Διάφοροι φόρμαι πρὸς κατασκευὴν παντὸς εἴδους] λεπτῆς ἐργασίας. Τιμαὶ συγκαταβατ**

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἔτος Β'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 1 Ἀπριλίου 1895. Ἀριθ. 7.

Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ὁ γινόμενος συνήθως εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἱερουσαλήμ.

Πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν συνήθεια ἐπικράτησεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν νὰ ἐκτελῆται ἐνιαχοῦ ἡ τελετὴ τοῦ Νιπτῆρος κατὰ τὴν Μ. Πέμπτην· ὅθεν καὶ ἐν ταῖς ἐκδόσεσι τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐκκλησίᾳ ἀναγινωσκομένων ἱερῶν Εὐαγγελίων ὡρίσθησαν καὶ δύο Εὐαγγέλια, πρῶτον καὶ δεύτερον εἰς τὴν τελετὴν τοῦ Νιπτῆρος, ἡ τελετὴ αὕτη τελεῖται ἐν τῇ Ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου κατ' ἔτος. Ἐπειδὴ δὲ δυστυχῶς πολλοὶ τῶν Ὀρθοδόξων μὴ εὐτυχήσαντες νὰ μεταβῶσιν ἐκεῖσε, ἀγνοοῦσι τὸν τρόπον τῆς τελετῆς ταύτης, ἐδόθη ἡμῖν ἀφορμὴ ὅπως δημοσιεύσωμεν αὐτὴν λεπτομερῶς.

Δώδεκα ἱερεῖς, εἰς τόπον τῶν δώδεκα ἀποστόλων, προπαρασκευάζονται πρὸ ἡμερῶν ἀποστηθίζοντες τὰς ἀποκρίσεις, ἃς, ἔδιδον εἰς τὰς συνδιαλέξεις μετὰ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Ι. Χριστοῦ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ σωτηρίου πάθους.

Ἕκαστος τῶν ἱερέων τούτων λαμβάνει τὸ ὄνομα ἑνὸς τῶν Ἀποστόλων, ἤτοι ὁ μὲν τοῦ Πέτρου, ὁ δὲ τοῦ Παύλου καὶ οὕτω καθεξῆς, ὡς οἱ ἐν τοῖς δράμασιν ὑποκριταί. Κατὰ τὴν Μ. Τετάρτην παρασκευάζεται ἐν τῇ Ἁγίᾳ Αὐλῇ ἐξέδρα ὑψηλὴ ἀπεικονίζουσα τὸ ἀνώγιον ἐν ᾧ ὁ Χριστὸς ἐποιήσατο τὸ δεῖπνον μετὰ τῶν αὐτῶν μαθητῶν καὶ ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ δείπνου ἀπένιψε τοὺς πόδας αὐτῶν. Ἐπὶ τῆς ἐξέδρας τίθενται ἑκατέρωθεν ἀνὰ ἓξ θρονία μικρὰ, ὡρισμένα διὰ τοὺς 12 ἱερεῖς, καὶ πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος θρόνος διὰ τὸν Πατριάρχην. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐξέδρας τοποθετεῖται τράπεζα· πέριξ δὲ αὐτῆς 12 κηρία καὶ ἐν τῷ μέσῳ μεγάλη λαμπὰς μετὰ ἐριούχου δεδιπλωμένου μεταξὺ κάτωθεν τῆς τραπέζης τοποθετεῖται λεκάνη μετὰ ὑδροχόης. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ ἐξέδρα ἐκείνη διακοσμεῖται καὶ διὰ διαφόρων ἱερῶν ἀντικειμένων, οἷον μεγάλου Σταυροῦ, ἑξαπτερύγων καὶ ἄλλων.

Τὴν ἡμέραν δὲ τῆς ἁγίας καὶ Μ. Πέμπτης ὁ Πατριάρχης ἐπιτελεῖ τὴν θείαν Μυσταγωγίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου, πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Ἁγ. Αὐλῆς, μετὰ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν οἱ ὡρισμένοι 12 ἱερεῖς διὰ τὸν Νιπτῆρα συνοδεύουσι τὸν πατριάρχην εἰς τὴν Ἁγ. Αὐλὴν διὰ τῆς παραπλεύρου μικρᾶς πύλης, καὶ ἐξελθόντες πορεύονται κατ' ἀρχὰς ἔμπροσθεν τῆς μεγάλης εἰσόδου τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ Ἱεροδιάκονος, εἷς τῶν μεγαλοφώνων κατ' ἐκλογὴν, ἀναβαίνει ἐπὶ ὡρισμένου ἄμβωνος, κατασκευασμένου εἰς ὑψηλὸν μέρος ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ Μοναστηρίου Ἀβραὰμ. ὅπως πανταχόθεν ὁρᾶται, καὶ ἄρχεται τῆς ἀναγνώσεως τῶν περὶ τοῦ Νιπτῆρος Εὐαγγελίου.

Ὁ ἱεροδιάκων ἀναγινώσκει, μόνον τὰ διηγηματικὰ μέρη μεγαλοφώνως τὰ δὲ μέρη τοῦ διαλόγου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν ἐκφωνεῖ ὁ Πατριάρχης, φέρων τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν 12 ἱερέων, κατὰ τὸ πρόσωπον τῶν ἀποστόλων, ὃν ἕκαστος εἰκονίζει.

Σημειωτέον ὅτι πέριξ τῆς Ἁγ. Αὐλῆς καθ' ὅλα τὰ μέρη, ἐπὶ τῶν δωμάτων τῶν διαφόρων οἰκιῶν, χιλιάδες πολλαὶ ἀνθρώπων διαφόρων θρησκευμάτων καὶ ἐθνικοτήτων θεῶνται κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τὴν ἐξέδραν ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ Πατριάρχης μετὰ τῶν δώδεκα ἱερέων ἀποτελοῦν τὸν ἱερὸν Νιπτῆρα.

Μετὰ ταῦτα λαμβάνει χώραν μικρὰ τελετὴ, ἐν ᾗ ὁ Πατριάρχης ἀναγινώσκει ὡρισμένας εὐχὰς πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ι. Χριστὸν, ταπεινωθέντα ἵνα νίψῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, παραδοὺς οὕτω τοῖς πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν τὴν ἔξοχον εἰκόνα τῆς ταπεινώσεως.

Μετὰ τὰς εὐχὰς ὁ μὲν Πατριάρχης κάθηται ἐπὶ τοῦ ὡρισμένου θρόνου, οἱ δὲ ἱερεῖς κάθηνται ἕκαστος εἰς τὰ ὡρισμένα αὐτοῖς θρανία, ὅτε ὁ διάκονος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τῆς ἀνα-

γνώσεως τοῦ δευτέρου Εὐαγγελίου τοῦ Νιπτῆρος. «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶδὼς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ κλπ», ὁ Πατριάρχης ἐν τῷ μεταξὺ ἐγείρεται ἀπὸ τοῦ ὡρισμένου θρόνου καὶ ἀπεκδύεται τὰ ἀρχιερατικὰ ἄμφια, ἤτοι τὴν μίτραν, τὰ ἐγκόλπια, τὸν σάκκον καὶ τὸ ἐπιγονάτιον, μένων περιβεβλημένος μόνον τὸ στοιχάριον, τὴν ζώνην καὶ τὰ ἐπιμάνικα· λαβὼν δὲ τὸ λέντιον περιζώννυται αὐτό. Εἶτα λαμβάνει τὴν λεκκάνην ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ καὶ τὴν ὑδροχόην διὰ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπιχέει ὕδωρ εἰς τὴν λεκκάνην· ἀκολούθως ἄρχεται νίπτων τοὺς πόδας τῶν 12 ἱερέων. Ἄρχεται δὲ ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ἤτοι ἐκ τῆς πρώτης θέσεως ἐν ᾗ εἰς σημεῖον ταπεινώσεως κάθηται ὁ τελευταῖος τῶν ἱερέων. Ὁ Πατριάρχης νίπτει τὸν ἕνα μόνον τῶν ποδῶν, καὶ μετὰ τὴν νίψην ἀποσπογγίζει αὐτὸν διὰ τοῦ λεντίου, ὃ φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν κατασπάζεται τοὺς πόδας ἐκείνου.

Ταῦτα ἐξακολουθεῖ ὁ Πατριάρχης ποιῶν εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ἱερέων κατὰ σειράν, τοῦ διακόνου ἐκφωνοῦντος κατ' ἐπανάληψιν τὰ κατωτέρω ἐδάφια τοῦ Εὐαγγελίου· ὁ δὲ Πατριάρχης νίπτει ἅπαντας τοὺς πόδας τῶν ἱερέων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει πέρας ὁ διάλογος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς δώδεκα ἀποστόλους ἀντιπροσωπευομένου τοῦ Ι. Χριστοῦ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Ἀποστόλων ὑπὸ τῶν δώδεκα ἱερέων. Ὁ Πατριάρχης μετὰ τὸν διάλογον ἀναγινώσκει μίαν εὐχὴν πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ι. Χριστόν, ἐν ᾗ παρακαλεῖ τὸν Σωτῆρα ἵνα ὅπως συγκατέβη νὰ φάγῃ ἐν τῷ δείπνῳ μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ νίψῃ τοὺς πόδας αὐτῶν, εἰς ὑπόδειγμα ταπεινοφροσύνης καὶ ἀγάπης τῆς εἰς ἀλλήλους οὕτω ἀπονίψῃ καὶ ἐκκαθάρῃ ἀπὸ τῶν ψυχῶν ἡμῶν πᾶσαν φθοροποιὸν κηλῖδα, ἵνα καταστῶμεν κληρονόμοι τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Μετὰ τὴν εὐχὴν ταύτην λαμβάνει πέρας ἡ τελετὴ τοῦ Νιπτῆρος, καὶ καταβαίνει ἐκ τῆς ἐξέδρας αὐτοῦ ὁ Πατριάρχης μετὰ τῶν ἱερέων, καὶ περιβεβλημένος τὰ ἱερὰ ἄμφια πορεύονται ἅπαντες τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Ἁγ. Αὐλῆς πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα, διαβαίνοντες καὶ μέρος τῆς ἀγορᾶς. Ἡ ἱερὰ δὲ αὕτη πομπὴ συνοδεύεται καὶ ὑπὸ πάντων τῶν ἐν Ἱεροσολήμοις κληρικῶν, Ἀρχιερέων, ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων, ἔτι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ψαλτῶν ψαλλόντων καθ' ὁδὸν κατανυκτικώτατα. Χιλιάδες δὲ λαοῦ, ἀκολουθοῦσιν ὄπισθεν τῆς ἱερᾶς συνοδίας μέχρι τῶν Πατριαρχείων.

Εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἀναβαίνουσι πάντες οἱ κληρικοί, ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ 12 ἱερεῖς καὶ εὐμπᾶς ὁ λοιπὸς κλῆρος. Ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν Πατριαρχείων γίνεται ἡ ἀπόλυσις τῆς τελετῆς, ὅτε ἐπεκδύονται τὰς ἱερᾶς στολὰς καὶ παρακάθηνται λαμβάνοντες παρὰ τῶν ὑπηρετῶν τὰς περιποιήσεις, ἀφοῦ ψαλῇ μεγαλοπρεπέστατα ὁ πολυχρονισμὸς τοῦ Πατριάρχου.

ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΑΣ

Τὸ ζήτημα περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ὑγιείας τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ζήτημα ἐνδιαφέρον πάντα ἄνθρωπον διότι ἄνευ αὐτῆς οὐδὲν ὠφελεῖ ἡμῖν ἐν τῷ κόσμῳ. Διά τινας ἀνθρώπους ἡ ὑγεία εἶνε τὸ μοναδικὸν κεφάλαιον καὶ ἕως ὅτου εἶνε ὑγιεῖς δύνανται νὰ πορίζωνται τὸν ἐπιούσιον ἄρτον. Δι' ἄλλους ἡ ὑγεία εἶνε τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς εὐδαιμονίας διότι ἔχοντες ἁπάσας τὰς ἀναπαύσεις καὶ τὰς ἡδονὰς τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐπιδαψιλεύσῃ αὐτοῖς ὁ πλοῦτος καὶ ἡ θέσις των ἐν τῇ κοινωνίᾳ δὲν δύνανται νὰ εὐφραίνωνται διὰ αὐτῶν ἐὰν ζερῶνται τῆς ὑγείας. Εἶνε ἴσως γνωστὸν ὅτι πρό τινος χρόνου ὁ ἡγεμὼν Βίσμαρκ εἶπεν εἴς τινα φίλον του «ὅτι συγκατένευε νὰ παραχωρήσῃ ὅλα του τὰ παράσημα, μόνον ὅπως ἡ ὄρεξίς του ἐπανέλθῃ.» Ἡ εὐτυχία ἡμῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑγιείας διότι αὐτὴ ἡ ὑγιεία εἶνε εὐτυχία, οὐδεὶς δὲ δύναται ἐν πλήρῃ σημασίᾳ τῆς λέξεως νὰ καλεῖται εὐτυχὴς μὴ ὢν ὑγιής. Ἡ ἐπιτυχία ἡμῶν ἐν τῷ βίῳ κατὰ πολὺ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καλῆς ὑγιείας. Ἐὰν ἔχωμεν ὑγιείαν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐκτελέσωμεν ἀνελλιπῶς τὰ καθήκοντα ἡμῶν, ἐκ δὲ τῆς ἀμέμπτου ἐκτελέσεως αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἡ ἡμετέρα εὐτυχία. Ὄντες ὑγιεῖς διαυγῶς διανοούμεθα, ἐξετάζομεν σοβαρῶς τὰ διάφορα ζητήματα τοῦ βίου καὶ ἐκτελοῦμεν αὐτά. Ἀπεναντίας ὅταν εἴμεθα ἀσθενεῖς οὐ μόνον αἱ διανοητικαὶ ἡμῶν δυνάμεις εἶνε ἀνίκανοι πρὸς πᾶσαν σοβαρὰν πνευματικὴν ἐργασίαν ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ σώματος δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν ἐργασίαν ἡμῶν· ἕνεκα δὲ τούτου ἀποτυγχάνομεν. Ἐπειδὴ ἡ ὑγεία εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαία εἰς πάντας, διεγείρεται τὸ ζήτημα πῶς δυνάμεθα νὰ διαφυλάξωμεν αὐτὴν ἢ πῶς νὰ ἐπανακτήσωμεν αὐτήν; Ἡ ὑγιεία εἶνε ἡ κανονικὴ κατάστασις πάντων τῶν ἐν τῇ γῇ ζώων. Ὅπως διατηρήσωμεν τὴν ὑγιείαν πρέπει νὰ φυλάττωμεν ὁρισμένους τινὰς κανόνας ὡς πρὸς τὴν τροφήν, τὴν γυμναστικήν, τὴν καθαριότητα καὶ τὴν ἀναπνοήν. Ἡ παρατήρησις καὶ ἡ πεῖρα κατέδειξαν ἡμῖν τινας κανόνας συμφώνως πρὸς τοὺς ὁποίους ζῶντες θὰ εἴμεθα ὑγιεῖς, παραβαίνοντες δὲ αὐτοὺς θὰ ὑποπίπτωμεν εἰς διαφόρους ἀσθενείας καὶ θὰ ἐπισπεύσωμεν τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου ἡμῶν.

Τροφή. Πᾶσα ἐν τῷ βίῳ ἐνέργεια ἡμῶν

ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τροφῆς, διὸ αὕτη πρέπει νὰ ἦναι καλὴ τὴν ποιότητα καὶ ἀρκετὴ κατὰ τὸ ποσόν. Ἐὰν κατὰ προσδιωρισμένον χρόνον μεταλαμβάνωμεν τοιαύτης τροφῆς ἡ ζωὴ ἡμῶν ἠρέμως θὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρι τοῦ φυσικοῦ τέλους. Ἡ ἀκατάλληλος τροφή, τὸ ὑπέρμετρον ποτὸν καὶ τὸ παρακαίρως ἐσθίειν, εἶνε αἰτία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ἀσθενειῶν αἵτινες μαστίζουσι τὴν ἀνθρωπότητα. Ἀναφορικῶς τοῦ ποσοῦ τῆς καθ' ἑκάστην λαμβανομένης τροφῆς, παρατηροῦμεν ὅτι τοῦτο δέον νὰ κανονίζηται συμφώνως πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ σώματος καὶ τῆς σωματικῆς ἐξασκήσεως. Ὑγιὴς ἐργάτης ἔχει ἀνάγκην μείζονος ποσοῦ τροφῆς ἢ ὁ ἀδύνατος καὶ ὁ ἀκατάλληλος δι' ἐργασίαν ὀργανισμὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ πεῖρα διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ἀρκετὸν εἶνε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παρόντος πεπολιτισμένου αἰῶνος τὸ τρὶς τῆς ἡμέρας μεταλαμβάνειν τροφῆς καὶ ὅτι δέον νὰ μεσολαβῶσι μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ τῆς ὑστέρας λήψεως τῆς τροφῆς πέντε τοὐλάχιστον ὧραι, ὅπως ὁ στόμαχος λάβῃ καιρὸν νὰ ἀναπαυθῇ, τὸ δὲ σῶμα δαπανήσῃ ἢ ἐκβάλῃ τὰς ἀχρήστους δι' αὐτὸν ὕλας. Δέον νὰ ἐσθίωμεν οὐχὶ ταχέως καὶ νὰ μασῶμεν καλῶς τὴν τροφὴν ὅπως εὐκολύνωμεν τὴν πέψιν. Εὐθὺς δὲ ἅμα αἰσθανθῶμεν κόρεσιν πρέπει νὰ παύσωμεν ἀπὸ τοῦ νὰ τρώγωμεν. Τὸ αἴσθημα τῆς κορέσεως μεταβάλλεται κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους· τὸν χειμῶνα περισσότερον θέλομεν νὰ τρώγωμεν ἢ ἄλλοτε. Αἱ τροφαὶ δέον νὰ λαμβάνωνται χλιαραὶ ἢ ὀλίγον θερμαί· διότι αἱ ὑπὲρ τὸ δέον θερμαὶ τροφαὶ καὶ τὰ θερμὰ ποτὰ βλάπτουσι τοὺς ὀδόντας, ἀπαμβλύνουσι τὴν γεῦσιν, ἐπιβραδύνουσι τὴν πέψιν καὶ ἐξασθενοῦσι τὸν στόμαχον. Προτιμώτερον εἶνε νὰ πίνωμεν ὅτι μᾶς ἔδωκεν ὁ Θεὸς μετὰ τὸ πέρας τοῦ γεύματος ἢ δείπνου παρὰ συγχρόνως μετὰ τῆς τροφῆς, διότι τὰ ποτὰ μετὰ τῆς τροφῆς λαμβανόμενα οὐδόλως βοηθοῦσιν εἰς τὴν τελείαν μάσησιν αὐτῆς, ἡ δὲ ἀτελῶς μασσηθεῖσα τροφὴ δυσχεραίνει τὸν στόμαχον. Δὲν πρέπει νὰ κατακλινώμεθα ἀμέσως μετὰ τὸ δεῖπνον διότι ὁ καταβεβαρυμένος στόμαχος ἐπιφέρει ὑπνίαν, θορυβώδη ὕπνον, ἀπαίσια ὄνειρα καὶ κάματον κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ὕπνου ἐξέγερσιν. Τὰ κατ' ἁπλοῦν τρόπον παρασκευαζόμενα ἐδέσματα εἶνε πάντοτε τὰ ὠφελιμώτατα. Ἐφ' ὅσον τρώγωμεν τροφὰς ἧττον ἡδυσμένας ἐπὶ τοσοῦτον εἴμεθα ὑγιέστεροι. Ἁπλοῦν ὠπτὸν κρέας εἶνε ὠφελιμώτερον παντὸς διὰ πολλῶν καρυκευμάτων ἀρτυσθέντος φαγητοῦ.

Ὁ καθαρὸς ἀὴρ εἶνε ὁ σπουδαιότατος παράγων τῆς ὑγείας ἡμῶν. Ἐν τούτοις ὀλίγοι κατανοοῦσι τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην αὐτοῦ. Δυνάμεθα ἐπὶ πέντε ἡμέρας νὰ ζήσωμεν ἄνευ τροφῆς καὶ ποτοῦ, ἐπὶ 10—20 ἡμέρας μόνον πίνοντες ὕδωρ, ἀλλὰ ἐπὶ δέκα μόνον λεπτὰ ἐὰν στερηθῶμεν τοῦ ἀέρος ἀποθνήσκωμεν. Ἀναπνέομεν ἑξηκοντάκις ἀνὰ πᾶν δευτερόλεπτον καὶ ἐὰν ὁ ἀὴρ τὸν ὁποῖον ἀναπνέωμεν περιέχει τὴν ἐλαχίστην ἀκαθαρσίαν, ἐντὸς μικροῦ χρόνου μολύνομεν τὸ αἷμα ἡμῶν. Ἐκ τοῦ μεμολυσμένου ἀέρος προέρχονται πάντα τὰ εἴδη τῆς ἀσθενείας τῶν πεευστικῶν ὀργάνων, ἡ ἰνφλουέντζα, ὁ φλογισμὸς τοῦ λάρυγγος, ὁ βύξ, ὁ βρογχίτης καὶ ἡ φθίσις. Ὅπου καὶ ἂν εὑρισκόμεθα δέον νὰ φροντίζωμεν ὅπως εἰ δυνατὸν τὰ παράθυρα ὦσιν ἀνοικτὰ καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν τὰς ἀτελῶς ἀεριζομένας κατοικίας. Δέον νὰ ἀναπνέωμεν διὰ τῆς ρινὸς διότι δι' αὐτῆς ἀναπνέοντες καθαρίζομεν τὸν ἀναπνεόμενον ἀέρα, θερμαίνομενον αὐτὸν καὶ καθιστῶμεν αὐτὸν κατάλληλον διὰ τὸ λευκὸν ἧπαρ. Οἱ ἐθισθέντες νὰ ἀναπνέωσι διὰ τῆς ρινὸς δύνανται νὰ ἐπωφελῶνται ἔκ τε τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ χειμερινοῦ ἀέρος. Πολλοὶ νομίζουσιν ὅτι ὁ ἀὴρ τῆς νυκτὸς εἶνε ἐπιβλαβὴς ἀλλὰ σφάλλουσιν. Ἐν καιρῷ τῆς νυκτὸς δὲν ὑπάρχει ἕτερον ρεῦμα ἀέρος ἐκτὸς τοῦ νυκτερινοῦ καὶ ἡ ἀνάλυσις αὐτοῦ κατέδειξεν ὅτι δὲν ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἡμερινοῦ καὶ τοῦ νυκτερινοῦ ἀέρος. Ὁ ἀὴρ τῆς νυκτὸς εἶνε ψυχρότερος τοῦ τῆς ἡμέρας, ἀλλ' ἀναπνέεται διὰ τῆς ρινὸς καὶ οὐδεμίαν βλάβην ἐπιφέρει εἰς τὸ λευκὸν ἧπαρ. Ἐπειδὴ τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι διάγει τὸν καιρόν του ὑπὸ στέγην ἐνίοτε μόνον ἐξερχόμενον εἰς περίπατον, διὰ τοῦτο εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ καθαρὸς ἀὴρ ἐν τοῖς οἰκήμασι. Τοῦτο δὲ κατορθοῦται, ἐὰν ἐν παράθυρον τοὐλάχιστον τοῦ δωματίου δεαμένῃ πάντοτε ἀνοικτὸν κατὰ τὰς λοιπὰς ὥρας τοῦ ἔτους, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἀνοίγηται ἐπὶ δύο δάκτυλα μόνον.

Τὸ σῶμα ἡμῶν περιέχει πλέον τῶν τετρακοσίων μυῶνων οἵτινες δέον νὰ γυμνάζωνται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον καθ' ἑκάστην. Ἡ γυμναστικὴ καταστρέφει τὰς ἀχρήστους τῷ σώματι ὕλας, αὐξάνει τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, διεγείρει θερμότητα, ἐνισχύει τὰς διανοητικὰς δυνάμεις καὶ ἐπιφέρει ἐλαφρὸν καὶ ἄνευ ὀνείρων ὕπνον. Ἐὰν ἐπιθυμῶμεν νὰ εἴμεθα ὑγιεῖς πρέπει νὰ γυμναζώμεθα καθ' ἑκάστην τοὐλάχιστον ἐπὶ δύο ὥρας. Ἡ γύμνασις δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνηται διὰ μιᾶς. Αὕτη δέον νὰ ἐκτελῆται ἐκτὸς τῆς ἡμέρας καὶ κατὰ διαφόρους τρόπους, δι' ἱππασίας, παιγνιδίου διὰ σφαίρας, περιπάτου κτλ. Ἡ γύμνασις εἶνε τὸ καταλληλότατον μέσον πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀσθενικῶν καὶ ἀδυνάτων.

Ἡ λοῦσις λίαν ὠφελεῖ εἰς τὴν ὑγείαν. Ἡ

ἐπιδερμὶς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει κατὰ μυριάδας πόρους, οἵτινες ἀδιαλείπτως ἀποβάλλουσι τὰς ἀχρήστους τῷ σώματι ἡμῶν ὕλας. Ἐὰν οὗτοι διαμένωσι κλειστοί, αἱ ἄχρηστοι τῷ σώματι ὕλαι δὲν δύνανται νὰ ἐξέλθωσι καὶ διαμένουσαι ἐν τῷ σώματι ἀποτελοῦσι τὰ διάφορα σπέρματα τῶν ἀσθενειῶν. Οἱ ὑγιεῖς δέον καθ' ἑκάστην ἐγειρόμενοι τοῦ ὕπνου νὰ πλύνωσι διὰ σπόγγου ἐμβαπτομένου ἐντὸς χλιαροῦ ὕδατος τὸ σῶμα των, εἶτα δὲ διὰ ξηροῦ ὑφάσματος νὰ ἐκμάσωσι καὶ τρίβωσιν ἐπιμελῶς τὰ βραχέντα μέλη των. Δὶς τοῦ μηνὸς δέον νὰ λούωνται ἐν θερμῷ λουτρῷ.

Τὸ ἔνδυμα πρέπει νὰ ᾖ ἀρκούντως ἐλεύθερον ἐν τῷ σώματι, τεχνιέντως κατασκευασμένον καὶ εὐκόλως ἀεριζόμενον. Τὰ πολλὰ καὶ τὰ βαρέα ἐνδύματα ἐξασθενοῦσι καὶ κουράζουσι τὸ σῶμα. Οἱ βαρέα ἐνδύματα φέροντες εὐκόλως ἱδρώνουσι καὶ ταχέως κρυολογοῦσι. Πρέπει νὰ μὴ μεταχειριζώμεθα στενὰ περιλαίμια στηθοδέσμους στενὰ ὑποδήματα μετὰ ὑψηλῶν τακουνίων ὡς ἐπιβλαβῶν τῇ ὑγείᾳ. Τὸ ἐν βαθείᾳ νυκτὶ κατακλίνεσθαι, ὁ μεμολυσμένος ἀὴρ καὶ ὁ ἔκτακτος ἐρεθισμὸς τοῦ νευρικοῦ συστήματος εἶνε ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν ὑγείαν. Ἡ χρῆσις δυνατοῦ τείου, πολλοῦ καφὲ, μυρωδικῶν ἐν τῇ τροφῇ δὲν εἶνε ὠφέλιμος. Ὅπως διαφυλάξωμεν τὴν ὑγείαν ἡμῶν. ζήσωμεν μακρὸν καὶ εὐδαίμονα βίον, δέον νὰ χειραγωγώμεθα ἐκ τῶν ἀκολούθων· νὰ τρώγωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν ἁπλουστάτην τροφὴν καὶ ταύτην ἐν μετρίῳ ποσῷ, νὰ γυμναζώμεθα τακτικῶς, νὰ ἀναπνέωμεν καθαρὸν ἀέρα, νὰ διατηρῶμεν τὸ σῶμα ἡμῶν καθαρὸν νὰ ἀποφεύγωμεν πᾶσας τὰς ἐπιβλαβεῖς καὶ δυσπέπτους τροφάς, καὶ νὰ ἀποβάλλωμεν τὰς κακὰς ἕξεις.

ΤΑ ΠΤΗΝΑ ΑΛΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Ἐν τοῖς πρό τινος χρόνου ἐν Βιέννῃ ἐκδοθεῖσιν ἀπομνημονεύμασι τοῦ Ἀρχιδουκὸς Ἰωσὴφ ἀρχηγοῦ τῶν Οὐγγρικῶν Χονβεδῶν συνηντήσαμεν ὑπὸ τὸν ἄνωθι τίτλον ἐν περίεργον ἀνέκδοτον διηγηθὲν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀρχιδουκὸς ἔν τινι συμποσίῳ καὶ ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ κοινοποιήσωμεν τοῖς ἀναγνώσταις τῆς «Ἀστραπῆς». Τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο εἶνε ἓν ἐπεισόδιον ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ 1866. «Μίαν ἡμέραν, διηγεῖται ὁ Ἀρχιδοὺξ, ὀπισθοχωροῦντες πρὸ πρωσσικοῦ στρατοῦ, ἐσκηνώσαμεν παρά τινι χωρίον Βοημικὸν τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα διαφεύγει τὴν μνήμην του. Ἀφοῦ ἐνύκτωσε τὰ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν μου στρατεύματα κατεκλίθησαν πρὸς ἀνάπαυσιν ἅτε κατὰ πολὺ ἀπηυδηκότα. Ἐγὼ δὲ ἐκλέξας ὡς στρατηγεῖον χωρικήν τινα οἰκίαν διέμενον ἐφ' ὅλην τὴν νύκτα ἄγρυπνος καὶ ὅτε ἑτοιμαζόμην νὰ συντάξω ἔκθεσίν τινα ἤκουσα τὴν φυγὴν τοῦ ὑπαξιωματικοῦ τοῦ ἐπιφορτισμένου τὴν περιφρούρησίν μου «Στῆθι τὶς εἶ;» Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ὁ ὑπασπιστής μου ἀνήγγειλέ μοι ὅτι ἀθίγγανός τις ἐλθὼν ζητεῖ ἀνυπερθέτως νὰ συνδιαλεχθῇ μετ' ἐμοῦ περὶ σπουδαίας ὑποθέσεως. Διέταξα ὅπως τῷ ἐπιτρέψωσι τὴν εἴσοδον. Τί εἶνε, φίλε, ἠρώτησα τὸν Ἀθίγγανον, τί σᾶς παρεκίνησε νὰ ἔλθητε παρ' ἐμοί; Τοῦτο μὲ παρεκίνησεν ἀπήντησεν ὁ ἀθίγγανος ὅτι ὁ ἐχθρὸς πλησιάζει καὶ θὰ καταλάβῃ ὑμᾶς ἀπαρασκεύους.—Ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ τῷ εἶπον, οὐδὲν ὕποπτον ἢ ἀνησυχιτικὸν παρετήρησεν. — Οὐδὲν εἶδεν ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ διότι ὁ ἐχθρὸς εἶνε ἀκόμη μακρὰν, ἀλλὰ δὲν θὰ παρέλθῃ πολὺς χρόνος καὶ ὁ ἐχθρὸς θὰ ἐμφανισθῇ καὶ τότε ἀλοίμονον εἰς ὑμᾶς.

— Τίς εἰδοποίησεν ὑμᾶς περὶ τούτου; τῷ εἶπον. —Πλησιάσατε εἰς τὸ παράθυρον, Ὑψηλότατε, μοὶ ἀπήντησεν ὁ Ἀθίγγανος, καὶ ἀκούσατε καὶ ταχέως θὰ ἐννοήσητε. Ἰδοὺ, ἰδέτε ἐκεῖ ὑψηλὰ βλέπετε τὴν ἀγέλην ἐκείνην τῶν πτοηθέντων πτηνῶν, ἅτινα ἔρχονται ἐκ τοῦ δάσους καὶ ἵστανται πρὸς νότον; —Ναὶ, βλέπω αὐτὰ, τῷ εἶπον ἀλλὰ τί ἐκ τούτου;

— Τί; δὲν γνωρίζετε, Ὑψηλότατε, ὅτι καὶ τὰ πτηνὰ κοιμῶνται τὴν νύκτα, ὡς οἱ ἄνθρωποι; Ἐστὲ βέβαιοι, ὅτι ταῦτα δὲν θὰ ἄφινον τὸ μέρος των ἐὰν εὕρισκον ταύτην τὴν νύκτα ἐκεῖ ἡσυχίαν ὡς πάντοτε. Ἐὰν εἶνε ἀνήσυχα καὶ φεύγωσι σημαίνει, ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δάσος καὶ παρήγαγεν κρότον ὅστις ἀνησυχεῖ αὐτά.—Καλὰ, πολὺ καλὰ, παλληκάρι μου, σὲ εὐχαριστῶ, τῷ εἶπον καὶ γενναίως ἐφιλοδώρησα αὐτόν. Ἀμέσως διέταξα νὰ ἐνισχύσωσι τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν καὶ νὰ σαλπίσωσι πρὸς κίνδυνον ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Μετὰ μίαν ὥραν ὁ ἐχθρὸς ἤδη ἐφαίνετο καὶ ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ ἤρξατο νὰ πυροβολῇ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ στρατόπεδον ἡμῶν διεφυλάχθη ἀπὸ μιᾶς ἀπροσδοκήτου προσβολῆς ἕνεκα τῶν προσεκτικῶν παρατηρήσεων ἑνὸς Ἀθιγγάνου καὶ τῆς ἀνησυχίας τῶν πτηνῶν.

ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΙ ΡΩΣΣΩΝ

Ἐν Ρωσσίᾳ, ὡς ἐν παντὶ τόπῳ, ὑπάρχουσι δεισιδαιμονίαι παρὰ τῷ Ρωσσικῷ λαῷ ἐπὶ πολὺ δὲ ἀκόμη χρόνον θὰ κυριαρχῶσιν ἐπὶ τῶν ἁπλῶν, ἀφοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπάρχουσι εἰσέτι εὐχαὶ βασκανίας καὶ ἐξορκισμοῦ κατὰ τῶν δαιμόνων!

Ἑκάστη λοιπὸν οἰκία καὶ ἐν τῇ Ρωσσίᾳ ἔχει τὸν ὑφαίστιον δαιμονά της, ἤτοι τὸ στοιχειό.

Περὶ τοῦ στοιχειοῦ αὐτοῦ οἱ ρῶσσοι χωρικοὶ πιστεύοτσιν, ὅτι συγκατοικεῖ μετ' αὐτῶν, ὅτι εἶνε ὑπεράνθρωπόν τι, τὸ ὁποῖον παρακάθηται εἰς τὴν τράπεζάν των ἀόρατον ἀναπνέει τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου, καὶ συντόμως εἰπεῖν εἶναι ἄϋλος ἰδιοκτήτης ἑκάστης οἰκίας ἀπολαύων τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν πραγματικὸν ἰδιοκτήτην δικαιωμάτων. Τὸ φάντασμα τοῦτο ἀποκαλοῦσι Δομοβόη, ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀρέσκεται νὰ διαμένῃ ἐν τῇ φάτνῃ ἀπὸ πᾶσαν δὲ ἑτέραν διάχυσιν προτιμᾷ ὡς λέγουσιν τὴν . . . ἱππασίαν.

Ὁ Δομοβόη, ὅταν ἡ ἀτμοσφαίρα εἶναι καθαρὰ καὶ διαυγής, ὁ δὲ οὐρανὸς ἀνέφελος καὶ ἡ σελήνη πλησιφαής, φωτίζει τὰς πεδιάδας ἐξέρχεται εὔθυμος τῆς οἰκίας του, πλέξας δὲ τοὺς βοστρίχους, τὴν κυματίζουσαν χαίτην τοῦ ἵππου πηδᾷ ἀπ' αὐτοῦ καὶ καλπάζων φεύγει πρὸς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τὴν ἐξοχὴν ἐν γένει.

Εἶνε εὐκολώτατον νὰ γνωρίσωμεν τὸν Δομοβόη ἐν τῇ ἐξοχῇ· εἴδετε βεβαίως ἵππον ἄνευ ἱππέων, ὑπερπηδῶντα τάφρους καὶ φράκτας, ἀνατρέποντα ἀνθρώπους καὶ κύνας φυσῶντα διὰ τῶν μυκτήρων καὶ ἀφρίζοντα εἶνε ὁ Δομοβόη· ἴσως ἀναγνωρίσητε ὅτι ὁ ἵππος ἀνήκει εἰς τὸν πατέρα ἢ εἰς ὑμᾶς ἀλλὰ πρὸς θεοῦ μὴ πειραθῆτε νὰ τὸν ἀναχαιτίσητε, διότι κάθητε ἐπ' αὐτοῦ ὁ Δομοβόη!

Ἡ ἱπποδρομία αὕτη διαρκεῖ καθ' ὅλην τὴν νύκτα· ὅταν δὲ τὴν πρωΐαν ὁ χωρικὸς εἰσελθὼν ἐν τῇ φάτνῃ του εὕρῃ καταβεβλημένον τινὰ ἵππον καὶ σοβαρὸν, ἀμέσως ἐννοεῖ ὅτι τοῦτον εἶχεν ἐκλέξει ὁ Δομοβόη διὰ τὴν νυκτερινὴν ἐκδρομήν.

Ὁ Δομοβόη εἶνε ἠπίου χαρακτῆρος, ἂν καὶ ἐνίοτε κάμνῃ, παρεκβάσεις μετακινεῖ τὰ ἔπιπλα καὶ συμπλέκει τὸ νῆμα τῆς ἠλακάτης. Ἀλλ' ἐὰν ἡ οἰκοδέσποινα δὲν προσφέρῃ τακτικὰ τὴν ταγὴν ἢ ἐὰν ὁ οἰκοδεσπότης προφέρῃ κατ' αὐτοῦ βλασφημίαν ἢ ἐν γένει ἐὰν συμβῇ τι προσβάλον τὸν Δομοβόη, ἀλλοίμονον τότε! Ὁ Δομοβόη εἰσέρχεται ἀκροποδητεῖ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ προσβολέως ἐν ᾧ οὗτος διατελεῖ παραδεδομένος εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ γαργαλισμῶν ἀναγκάζει τὸν κοιμώμενον νὰ στραφῇ ὕπτιος ἔπειτα δὲ ὑπὸ παντοίας ἀπαισία μορφὰς τὸν ἀπειλεῖ ἢ κάθηται ἐπὶ τοῦ στήθους πιέζει αὐτὸ τρομερά, σφίγγει τὸν λαιμόν του. δύναται μάλιστα νὰ τὸν πνίξῃ διὰ τῶν σιδηρῶν χειρῶν του, δὲν προχωρεῖ ὅμως ἕως ἐκεῖ, διότι παρεμβαίνει ὁ Θεός.

Ἡ κατοικία τῶν χωρικῶν τῆς μέσης Ρωσσίας ἴσπα καλουμένη, σύγκειται ἐκ δύο τμημάτων, δύο ξυλίνων οἰκίσκων εἰς ἀπόστασιν 50-60 βημάτων ἀπ' ἀλλήλων ᾠκοδομημένων καὶ συναπτομένων διὰ πλαισίου χρησιμεύοντος ὡς σταῦλος· τὸ ἓν τμῆμα ὡς θερινὸν ἐνδιαίτημά νοῦ χωρικοῦ τὸ δ' ἕτερον ὡς χειμερινόν.

Ρῶσσος ἀξιωματικὸς καταλύσας ἐν μιᾷ ἴσπᾳ διηγεῖται τὰ ἑξῆς.

Ὁ οἰκοδεσπότης μου ἦν κατενθουσιασμένος, διότι ἰδίᾳ δαπάνῃ εἶχον κάμει ἐπισκευάς τινας ἐν τῷ οἰκίσκῳ τὸν ὁποῖον μὲ εἶχε παραχωρήσει δυστυχῶς ἡ ἁρμονικὴ αὕτη συμβίωσις δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, ἡμέραν τινὰ παρετήρησα ὅτι διέκειτο πρὸς ἐμὲ σοβαρῶς. Ὁ μετ' ἐμοῦ στρατιώτης δὲν ἤθελε κατ' ἀρχὰς νὰ μοι εἴπῃ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, ἠναγκάσθην ὅμως νὰ κάμω χρῆσιν τῆς ὑπεροχῆς μου ἐκεῖνος δὲ ἠναγκάσθη ν' ἀποκριθῇ ξέων τὴν κεφαλήν.

—Ξέρω κ' ἐγώ . . . λέγει ὅτι τὸν ἔφερες Δομοβόη.

—Πῶς ἐγὼ τὸν ἔφερα Δομοβόη; Καὶ τί σημαίνει Δομοβόη;

Ἐξηγήσας τότε ὁ στρατιώτης τί σημαίνει Δομοβόη ὡς φαίνεται προσέθηκε ὁ πατέρας αὐτοῦ τοῦ χωρικοῦ ἦτο κακὸς ἄνθρωπος καὶ ἅμα ἀπέθανε, ὁ Δομοβόη ἐπῆρε τὴν ψυχὴν του καὶ ἔφυγε. ἀφ' ὅτου ὅμως ἦλθεν ἡ γενναιότης σου, ἐπανῆλθε καὶ ὁ γενναῖος Δομοβόη.

Αὐτὴ εἶνε ἡ αἰτία ποῦ τὰ κρέμασε ὁ οἰκοκύρης μας, μὲ εἶπε μάλισα νὰ σὲ πληροφορήτω ὅτι μετὰ χαρᾶς θὰ μᾶς ἔβλεπε ν' ἀδειάζωμε τὴν γωνιά!

—Καὶ πῶς ἠννόησεν ὅτι ἐπανῆλθεν ὁ Δομοβόη;

—Ὅσον δι' αὐτὸ οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ἀφοῦ τὸν εἶδα καὶ ἐγώ.

—Πῶς καὶ σὺ εἶδες αὐτὸ τὸ φάντασμα.

Βέβαια, ἀφοῦ βλέπομεν κάθε βράδυ νὰ φέγγῃ ὁ σταῦλος, χωρὶς νὰ εὑρίσκεται ἐντὸς αὐτοῦ φῶς; Ἂν καὶ σὺ δὲν πιστεύῃς τότε λάβε τὸν κόπον νὰ ἐπισκευθῇς τὸν σταῦλον.

Τότε ἐκ περιεργείας κατέρχομαι τῆς κλίνης μου καὶ ἀκολουθῶ τὸν στρατιώτην μου εἰς τὸν σταῦλον.. Πράγματι εἰς τὸν σταῦλον οὐδεὶς ὑπῆρχε δὲν ὑπῆρχε δὲ καὶ λυχνία τις. ἐν τούτοις ἔφεγγεν ὁ σταῦλος. Κατ' ἀρχὰς μὴ δυνάμενος νὰ ἐξηγήσω τὸ φαινόμενον καὶ αὐτὸς ἐθαύμαζον, μετ' ἐμβρυθεστέραν ὅμως παρατήρησιν ἀνεκάλυψα τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου.

Τὸ φῶς τοῦ κοιτῶνός μου διά τινος ρωγμῆς τοῦ τοίχου τοῦ σταύλου εἰσήρχετο ἐντὸς αὐτῆς Τὸ φαινόμενον δὲ τοῦτο ἤρχισεν ἀφ' ὅτου κατῴκησα ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς πρότερον κατῴκει.

Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ οἰκήματος ἐπείσθη περὶ τῆς αἰτίας τοῦ θαύματος χωρὶς ποσῶς νὰ μεταβάλῃ τὴν περὶ ὑπάρξεως Δομοβόη πεποίθησίν του.

—Εἴμεθα ἔλεγε τυχεροὶ ἄνθρωποι ἐκ τῶν εἴκοσι οἰκιῶν τοῦ χωρίου μας αἱ δεκαεννέα ἔχουν, ἡμεῖς ὅμως δὲν ἔχομεν Δομοβόη!

ΟΙ Κ. Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΤΗΣ **ΑΣΤΡΑΠΗΣ**

ἂς ἑτοιμασθῶσι νὰ δοκιμάσωσι τὴν τύχην των. Εἴκοσι ἀριθμοὶ λαχείων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἠγοράσθησαν ἤδη κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν μας καὶ ἀναμένουσι τὴν κλήρωσίν των, γενησομένην τὴν 28 Μαΐου ἐ. ἔ.

Εἶνε δὲ οἱ ἑξῆς: 38155, 38156, 38157, 38158 38159 38160, 38161, 38162, 38163, 38164, 38165, 38166, 38167, 38168, 38169, 38170, 38171,

38172, 38173, 38174

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΙΒΑΝΩΦ

Διήγημα ἐκ τοῦ Ρωσσικοῦ.

Ὁ ἱερεὺς Πὸπ Καμένσκης ἕνεκα τῆς ἀγαθότητός του καὶ τῶν ἀρετῶν του ἐτιμᾶτο παρὰ πάντων τῶν κατοίκων τῆς ρωσσικῆς πόλεως Οὔφης, ὅπου ἦν ἱερεὺς καὶ διδάσκαλος τῶν ἱερῶν μαθημάτων ἐν τῷ γυμνασίῳ. Οὗτος ἦν πεπροικισμένος διὰ ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν προτερημάτων ἅτινα εἶνε ἀπαραίτητα εἰς πάντα ἱερέα τοῦ Ὑψίστου καὶ εἰς τὸν ποιμένα τῶν λογικῶν προβάτων. Ἐν τῇ ἀνατροφῇ του ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἦν πρᾶος καὶ ἀμνησίκακος, ἐν δὲ τῇ ἐκτελέσει τῶν θρησκευτικῶν του καθηκόντων ἔνθερμος ζηλωτής. Οὗτος δικαίως ἠγάπη τὴν ἐκκλησίαν ἐν ᾗ ἐφημέρευε καὶ δικαίως ἐσπούδαζε περὶ τοῦ στολισμοῦ της. Ἡ σύζυγος τοῦ ἱερέως Πὸπ Καμένσκη, ἦν ἐπίσης ἀγαθὴ καὶ ἔντιμος, ἠγάπα τὴν τάξιν καὶ καθαριότητα ἐν τῇ οἰκίᾳ της. Ἐπιστρέφοντος τοῦ συζύγου της ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἢ ἐκ τοῦ σχολείου αὕτη μετὰ τῶν δύο της τέκνων ἐξήρχετο πρὸς προϋπάντησίν του καὶ ἐζήτει ἐπὶ τῶν τέκνων της τὴν εὐλογίαν του.

Ἐφ' ἱκανὸν χρόνον τὸ φῶς τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἔλαμπεν ἐπὶ τοῦ ἱερέως. Τὸ βλέμμα τῶν κυανῶν του ὀφθαλμῶν ἦν εὔθυμον καὶ εὐπροσήγορον. Διὰ μιᾶς τὸ φῶς τοῦτο ἔσβυσε καὶ ὁ Ἱερεὺς ἤρχισε νὰ πάσχῃ καὶ νὰ ταλαιπωρῆται. Κατά τινα χειμερινὴν νύκτα διεδόθη ἐν τῇ πόλει ἡ φοβερὰ εἴδησις περὶ τοῦ φόβου ἱερέως τινος, ζῶντος ἐν τινι ἀποκέντρῳ μέρει τῆς πόλεως, ἔνθα εὑρίσκοντο μόνον παλαιαί τινες, χαμηλαὶ μὲ εὐρυχώρους αὐλὰς καὶ κήπους οἰκίαι.

Ἐν τοιαύτῃ τινὶ οἰκίᾳ ἔζη ὁ ἱερεὺς Πὸπ Καμένσκης ἔχων ἕνα γέροντα ὑπηρέτην. Ὁ ὑπηρέτης τοῦ Πὸπ Καμένσκη ὅλως ἠμέλει ἐν ταῖς ἐργασίαις τῆς οἰκίας καὶ ὅτε ὁ κύριός του τὸν ἐπέπληττεν καὶ τὸν συνεβούλευε νὰ ᾖ προσεκτικὸς καὶ ἐπιμελής, οὗτος ἀπήντα νιτσεβό (δὲν πειράζει) καὶ οὕτω θὰ διέλθωμεν. Ἐὰν δὲ συνέβαινέ τις ἀταξία ἐκ τῆς ἀμελείας τοῦ ὑπηρέτου καὶ ὁ Καμένσκης ἐπέπληττεν αὐτόν, οὗτος ἀπήντα «τὶ νὰ κάμω δὲν δύναμαι περισσότερον». Οὗτος ἑσπέραν τινὰ χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ τὸν κύριόν του ἐξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας ὅπως διασκεδάσῃ μετὰ τῶν φίλων του σκεπτόμενος ὅτι ὁ κύριός του καὶ ἄνευ αὐτοῦ δύναται νὰ διέλθῃ τὴν ἑσπέραν. Ἀλλ' ἐπιστρέφων μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἦν ἕτοιμος νὰ ζυζήτῃ συγγνώμην παρὰ τοῦ κυρίου του ἐὰν οὗτος τὸν ἐπιπλήξῃ καὶ κατ' εὐθεῖαν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ. Ἀλλὰ τί εἶδεν! Ὁ ἱερεὺς κεῖται ἐκτάδην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αἱμόφυρτος. Λίαν ἐταράχθη καὶ ἐλθὼν εἰς ἑαυτὸν ἀπῆλθε ταχέως ὅπως ἀναγγείλῃ τὸν φόνον τοῦ κυρίου του εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Μετ' ὀλίγον ἔφθασεν ὁ ἀστυνόμος, παρετήρησεν τὸ σῶμα τοῦ φονευθέντος καὶ τὰς κηλίδας τοῦ αἵματος. Ἤρχισαν νὰ ἐρωτῶσι καὶ ἔμαθον ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ὑπηρέτου εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱερέως Πὸπ Καμένσκη ὑπῆγεν ὁ καθ' ὅλην τὴν πόλιν γνωστὸς ἱερεὺς Ἰβάνωφ.

Ὁ ἀστυνόμος ταχέως ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱερέως Ἰβάνωφ, ὅστις ἐκεῖ πλησίον κατῴκει.

Χωρὶς νὰ ἴδῃ τις τὸν ἀστυνόμον οὗτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ὑποδοχῆς καὶ εὗρεν ἀντικείμενά τινα ἅτινα ἀναμφιβόλως ἀπεδείκνυον ὅτι ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ ἐφόνευσε τὸν ἱερέα Καμένσκη. Ὁ ἀστυνόμος εἶδε τὴν μηλωτὴν τοῦ ἱερέως ἐν τῷ θυλακίῳ τῆς ὁποίας εὗρε μάχαιραν αἱματωμένην, καὶ παρετήρησεν ὅτι εἶχέ τις σπογγίσει τὰς αἱμοφύρτους χεῖράς του εἰς ταύτην τὴν μηλωτήν. Ὅλον τοῦτο ὁ ἀστυνόμος παρετήρησε διά τινος μικροῦ φανοῦ τὸν ὁποῖον ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ. Μετὰ τοῦτο εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ συνήντησε τὸν Ἱερέα Ἰβάνωφ ὅστις ἐφαίνετο ἀνήσυχος καὶ τεταραγμένος. Ὅτε ὁ ἀστυνόμος ἠρώτησε τὸν ἱερέα Ἰβάνωφ, ἂν ὑπῆγεν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πὸπ Καμένσκη, οὗτος ἐταράχθη καὶ ἀπήντησε χωρὶς νὰ δειλιάσῃ ὅτι ὑπῆγε.

— Γινώσκετε τί συνέβη εἰς τὸν Πὸπ Καμένσκη μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σας; τὸν ἠρώτησεν ὁ ἀστυνόμος.

Ὁ ἱερεὺς θορυβοθεὶς δὲν ἐγίνωσκε τί νὰ ἀπαντήσῃ· ἐν τῷ φόβῳ του οὗτος εἶπεν.

— Ναί... Ὄχι... δὲν γνωρίζω.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἀστυνόμος εἶπε

— Πίστευσον, αἰδεσιμώτατε, ἐγὼ λίαν ἐκτιμῶ τὰς ἀρετάς σας, αἵτινες εἶνε γνωσταὶ εἰς πάντας, ἀλλὰ τὸ καθῆκόν μου ἐπιβάλλει μοι νὰ σᾶς ἐξετάσω, ἐλπίζω ὅτι ἡ ἀπάντησίς σας θὰ ἀποδιώξῃ πᾶσαν ἀμφιβολίαν.

— Ἐκπληρώσατε τὸ καθῆκόν σας, εἶπεν ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ δι' ἠρέμου φωνῆς.

— Ζητῶ νὰ σᾶς ἐρωτήσω, εἶπεν ὁ ἀστυνόμος, τίνος εἶνε τὸ ράσον τὸ ὁποῖον κρέμαται ἔξω; Ἐννοεῖται ἰδικόν σας. Ἐὰν εἶνε ἰδικόν σας, πόθεν εὑρέθησαν ἐπ' αὐτοῦ αἱ κηλίδες τοῦ αἵματος; Διατὶ ἐν τῷ θυλακίῳ του εὑρέθη μάχαιρα καθημαγμένη;

— Πῶς; μετὰ φόβου ἐφώνησεν ὁ ἱερεύς, τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν.

Εἰπὼν ταῦτα ὁ ἱερεὺς ἐπορεύθη διὰ νὰ ἴδῃ τὸ ράσον, ἀλλ' ὁ ἀστυνόμος τὸν ἐκράτησεν ἔλαβε τὸ κηρίον ἐκ τῆς τραπέζης καὶ ἐμπροσθὰ ἐπορεύθη. Ἔδειξεν εἰς τὸν ἱερέα πᾶν ὅτι πρότερον εἶχε παρατηρήσει καὶ τὸν ἠρώτησε πῶς δύναται νὰ ἐξηγηθῇ τοῦτο. Τότε ὁ ἱερεὺς ἔτι ἰσχυρότερον ἐταράχθη. Εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἀστυνόμου, πόθεν εὑρέθη αὕτη ἡ μάχαιρα καὶ τί σημαίνουσιν αἱ τοῦ αἵματος κηλίδες, ὁ ἱερεὺς τίποτε δὲν εἶπεν. Οὗτος καθ' ἑαυτὸν ἀνεγίνωσκε προσευχήν. Ὁ ἀστυνόμος ἐσημείωσε πᾶν ὅ,τι εὗρε παρὰ τῷ ἱερεῖ καὶ ὅ,τι ἤκουσε παρ' αὐτοῦ καὶ ἀνεχώρησε.

Τὴν ἐπιοῦσαν καθ' ὅλην τὴν πόλιν διεδόθη ὅτι ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ κατηγορεῖται ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ ἱερέως Πὸπ Καμένσκη. Οἱ πλησιέστατοί του συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι του δὲν ἐπίστευον. Ὁ λαὸς ἐδίσταζε καὶ ἔλεγε πῶς εἶνε δυνατὸν τοιοῦτον κακούργημα νὰ γεννηθῇ ἐν τῇ ἁγνῇ καὶ ἐναρέτῳ ψυχῇ τοῦ ἱερέως Ἰβάνωφ, ἢ πῶς ὁ Ἰβάνωφ ἠδύνατο νὰ καλύψῃ ὑπὸ τὴν πραότητά του καὶ εὐλάβειαν τοιούτους πονηροὺς σκοπούς;

Ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ διελθὼν ὅλην τὴν νύκτα ἐν προσευχῇ, κατὰ τὴν αὐγὴν βαθέως ἐκοιμήθη καὶ ἐξύπνησε τότε μόνον ὅτε ἤρξαντο νὰ κρούωσιν ἰσχυρῶς τὴν θύραν του. Ἀναστὰς καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν εἶδε τὴν σύζυγόν του τεταραγμένην καὶ κλαίουσαν. Αὕτη ἤρξατο νὰ τὸν παρακαλῇ ὅπως τῇ εἴπῃ τί συνέβη εἰς αὐτὸν τὴν παρελθοῦσαν ἑσπέραν.

Ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ διὰ κινήματος τῆς χειρός του ἀπεμάκρυνε τὴν σύζυγόν του,

— Μὴ μὲ ἐρωτᾶς, μὴ μὲ ἐρωτᾷς, εἶπεν εἰς τὴν σύζυγόν του, μὴ τολμήσῃς νὰ μὲ ἐρωτήσῃς περὶ τούτου.

— Πῶς, ἀπήντησεν ἡ σύζυγός του, νὰ μὴ σὲ ἐρωτήσω περὶ τούτου. Ἐγὼ ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη εἴμην ἠπροσφιλής σου σύζυγος καὶ θεώρουν ἐμαυτὴν εὐτυχῆ ἐπὶ τῷ ὅτι ὑπανδρεύθην μετὰ σοῦ. Τώρα δὲ νὰ ἀκούω ὅλην τὴν πόλιν κατηγοροῦσάν σε ἐπὶ φόνῳ! Εἰποῦσα ταῦτα, αὕτη ἔκλαυσε.

— Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ γινώσκω ἂν εἶσαι ἔνοχος ἢ οὔ; ἐξακολουθεῖ ἡ πρεσβυτέρα. Ἐγὼ εἶμαι μήτηρ δύο τέκνων. Ὅταν ταῦτα μεγαλώσωσι καὶ μὲ ἐρωτήσωσι, κακοῦργος ἦν ὁ πατήρ των ἢ οὔ; τί νὰ τοῖς ἀπαντήσω;

Μετὰ τούτους τοὺς λόγους αὕτη ἐκ νέου ἔκλαυσεν.

Ἐνθυμηθεὶς τὰ τέκνα του ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ ἔκλαυσεν ἀλλ' ἔπειτα ἐλθὼν εἰς ἑαυτόν, ἤρξατο νὰ κτυπᾷ τὸ στῆθός του καὶ νὰ λέγῃ·

— Ὅταν μεγαλώσωσι τὰ τέκνα μας εἰπὲ αὐτοῖς, ὅτι ὁ πατήρ των ἦν τίμιος καὶ ὅτι οὐδέποτε οὐ μόνον δι' ἀνθρωπίνου αἵματος ἀλλ' οὐδὲ δι' ἀδίκως κτηθείσης περιουσίας ἠμαύρωσεν ἑαυτόν.

— Θέλεις νὰ εἰπῇς ὅτι δύνασαι νὰ ἀθωωθῇς ἐκ τῶν κατηγοριῶν τὰς ὁποίας σοὶ προσάπτουσι; δύνασαι νὰ ἐκθέσῃς λεπτομερῶς τὰ περιστατικὰ ἅτινα διεγείρουσιν ὑπόνοιαν; ἔλεγεν ἡ σύζυγος τοῦ ἱερέως εἰς τὸν Ἰβάνωφ, ἐνθυμηθεῖσα τὸ καθημαγμένον ράσον καὶ τὴν μάχαιραν ἅτινα εὑρέθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ.

— Δὲν δύναμαι, δι' ἀσθενοῦς φωνῆς καὶ κεκλιμμένης κεφαλῆς, εἶπεν ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ· δὲν πρέπει νὰ ἀπολογηθῶ, δὲν δύναμαι νὰ ἀθωωθῶ. Ὁ Θεὸς εἰς τὸν ὁποῖον δουλεύω ἐσφράγισε τὸ στόμά μου, ἐμποδίζει νὰ λαλήσῃ ἡ γλῶσσά μου καὶ αὐτὸς μὲ ἐλέγχει. Δύναμαι

ἐγὼ νὰ τῷ ἐναντιωθῶ, τολμῶ ἐγὼ νὰ στερηθῶ τῆς ἐσχάτης ἐλπίδος τῆς δικαιώσεως;

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀπηγορεύθη εἰς τὸν ἱερέα Ἰβάνωφ νὰ ἐξέρχηται τῆς πόλεως ὡς εὑρισκόμενον ἔτι ὑπὸ ἀνάκρισιν.

Ἡ ἀπαραμύθητος θλῖψις τῆς συζύγου του, οἱ ὀδυρμοὶ τῶν μικρῶν του τέκνων λίαν ἐπίκραινον τὸν ἱερέα Ἰβάνωφ.

Τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἀτυχῆ ἐκείνην ἑσπέραν οὗτος καλέσας τὴν σύζυγόν του εἶπεν αὐτῇ·

— Ταχέως ἄπελθε εἰς τὴν πόλιν παρὰ τῷ μητροπολίτῃ καὶ ζήτησον ἔλεος ὑπὲρ τῶν τέκνων μας. Δὸς ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἀνυπερθέτως εἰς τὰς χεῖράς του. Οὐδενὶ ἑτέρῳ εἰπὲ περὶ τούτου διότι τὸ πρᾶγμα εἶνε μυστικόν, ὅπερ δύναμαι μόνον νὰ κοινοποιήσω τῷ Μητροπολίτῃ. Ἐξορκίζωσε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ ἀποσφραγίσῃς ἐκ περιεργείας τὴν ἐπιστολὴν καὶ ὡς ταύτην τὴν ἐπιστολὴν οὕτω καὶ τὴν ἀπάντησιν νὰ φυλάττῃς ἀνέπαφα.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἡ πρεσβυτέρα τοῦ ἱερέως Ἰβάνωφ ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν καὶ παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερέως. Οὗτος ἀνέγνω τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἤκουσε τὰς παρακλήσεις τῆς πρεσβυτέρας. Τὸ ἱλαρὸν βλέμμα τοῦ Μητροπολίτου ἐθολώθη καὶ οἱ ὀφθαλμοί του ἐπληρώθησαν δακρύων. Οὗτος ὑπῆγεν εἰς ἕτερον δωμάτιον ὅπως γράψῃ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν ἱερέα Ἰβάνωφ, μετά τινας δὲ στιγμὰς εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιον ἔδωκεν εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ἱερέως τὴν ἀκόλουθον νουθεσίαν· Ἐν τοῖς πειρασμοῖς ἔσω γενναία καὶ ἀπόδειξον ὅτι εἶσαι ἀξία νὰ καλεῖσαι σύζυγος τοῦ ἱερέως Ἰβάνωφ.

Ὅταν ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν ἣν τῷ ἐκόμιτε ἡ σύζυγός του παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τὴν ἠνέωξεν, εὗρε τὴν ἰδίαν του ἐπιστολὴν μετὰ τῆς ἀκολούθου σημειώσεως τοῦ Ἀρχιερέως·

Π ο θ η τέ μ ο ι ἱ ε ρ εῦ Ἰ β ά ν ω φ

«Μὴ σὲ ταράττει ἡ τύχη τῆς οἰκογενείας σου Καὶ τὸ τελευταῖον λεπτόν μου θὰ διαμοιρασθῶ μετ' αὐτῆς. Εἰς σὲ δὲ παρὰ τοῦ θείου Ἀρχιποιμένος παρέχεται μαρτυρικὸς στέφανος ὑπὲρ τοῦ θείου ἔργου. Δέχθητι τὸ δῶρον τοῦτο μετὰ χαρᾶς ὡς ἐχέγγυον τῆς αἰωνίου δόξης. Χαίρω ὅτι ὁ Κύριος σοὶ ἔδωκεν οὐ μόνον ἰσχυρὰν πίστιν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ σὲ ἠξίωσε νὰ πάθῃς κατὰ τὸ παράδειγμά του ὅπως ἀξιωθῇς στεφάνου.»

Ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ Ἀρχιερέως δὲν ὑπεδείκνυε βελτίωσίν τινα ἐν τῇ ὑποθέσει τοῦ ἱερέως Ἰβάνωφ, ἀλλὰ μόνον ἐστήριζεν αὐτὸν ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἀφοσιώσει πρὸς τὸν Θεόν. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὀλίγων τούτων σειρῶν ὁ ἱερεὺς Ἰβὰν μετὰ καρτερίας ἐπήνεγκεν ἅπαντα τὰ παθήματα.

Μετὰ βραχὺ χρόνον πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας τοῦ ἱερέως Ἰβάνωφ ἐσταμάτισεν ἅμαξα ἐξ ἧς κατῆλθον δύο ἀστυνομικοὶ φύλακες ἐντεταλμένοι νὰ συνοδεύσωσιν αὐτὸν μέχρι τῆς κεντρικῆς φυλακῆς ἐν τῇ πόλει τοῦ κυβερνείου.

Ὁ ἱερεὺς Ἰβάνωφ ἐνισχυθεὶς διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς εἰς τὸν Θεὸν πίστεως, ἐνεδύθη τὰ λαμπρότερά του ἐνδύματα, ἔβαλε τρεῖς ἐδαφιαίας μετανοίας πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου του, ηὐλόγησε καὶ ἠσπάσθη τὰ τέκνα του καὶ ἐπλησίασεν ὅπως ἀποχαιρετισθῇ τὴν σύζυγόν του. Οὗτος ἐπροτίθετο νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ ἐπὶ τῷ ὅτι αὕτη διετέλεσε πιστὴ σύντροφός του καὶ ἦν ἡ κυρία αἰτία τῆς οἰκογενειακῆς του εὐδαιμονίας. Οὗτος ἤθελε νὰ τῇ εἴπῃ ὅτι οὐδέποτε θὰ τὴν λησμονήσῃ καὶ θὰ τὴν φέρῃ πάντοτε ἐν τῇ καρδίᾳ του. Ἀλλ' αὕτη ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖράς του καὶ διὰ τοῦ θρήνου της κατέστησε τοὺς λόγους του ἀκατανοήτους. Αὕτη παρεκάλει αὐτὸν ὅπως μὴ τὴν ἐγκαταλείψῃ νὰ τῇ εἴπῃ τὸ μυστικὸν ὅπερ προὐξένησεν αὐτὸν τοιαύτην συμφοράν.

— Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἴπω αὐτό, θαρραρέλως καὶ μετ' αὐστηρότητος ἀπήντησεν ὁ ἱερεύς. Τὸ ἔργον τοῦτο δὲν εἶνε εἰς τὰς χειράς μας. Ἐνταῦθα ὁ Θεὸς διατάττει, ἡμεῖς πρέπει νὰ ὑποτασσώμεθα.

Εἰπὼν ταῦτα ἀφῆκε τὴν σύζυγόν του καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν ὅπου ἀνέμενον αὐτὸν οἱ ἀστυνομικοὶ φύλακες. Οὗτος παρεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ σταματίσωσιν ἐπ' ὀλίγον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἐν ᾗ οὗτος ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ἐλειτούργει. Οὗτοι δὲ μετὰ προθυμίας ἐξετέλεσαν τὴν παράκλησίν του. Ἐπί τινας στιγμὰς ὁ ἱερεὺς εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἥτις ἕνεκα τῶν ἀδιαλείπτων του φροντίδων ἦν ἐν ἀρίστῃ καταστάσει, ἔρριψε τὸ βλέμμα του ἐπὶ τοῦ κεχρυσωμένου εἰκονοστασίου καὶ ἐπροσήλωσεν αὐτὸ ἐπὶ τῆς εἰκόνος τῶν Ἁγίων Μαρτύρων. «Ἰδοὺ οὗτοί εἰσιν οἱ ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἀγωνισθέντες,» εἶπεν οὗτος. Ἐπ' αὐτῶν μὲ ἐκτεταμένας τὰς χεῖρας καὶ μεθ' ἥλων ἐν ταῖς παλάμαις ἵσταται ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ δι' ἡμᾶς ὑπομείνας ὕβρεις καὶ σταυρικὸν θάνατον. Σὺ δέ, ἀνάξιε ὑπηρέτα τοῦ θυσιαστηρίου, δὲν ἠγωνίσθης καὶ δὲν ἔπαθες. Ἄπελθε μετὰ χαρᾶς ὅπως ὑπομείνῃς τὰ παθήματα ἅτινα σὲ ἀναμένουσι. Εἰπὼν ταῦτα καθ' ἑαυτόν, ὁ ἱερεὺς ᾐσθάνθη ὅτι προσεπορίσατο νέας δυνάμεις καὶ ἀκμαιότητα. Ἠσπάσθη τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἔβαλεν ἐδαφιαίαν μετάνοιαν πρὸ τῶν εἰκόνων, καὶ ἐξελθὼν εἶπεν εἰς τοὺς φύλακας.

— Τώρα ὁδηγήσατέ μοι ὅπως σᾶς διετάχθη.

(ἀκολουθεῖ)

Περὶ Ἀσμάτων (Τραγωδιῶν)

Ὁ διάρρους ἦχος τῆς φωνῆς τοῦτε ἀνθρώπου, καὶ τῶν ζῴων παριστᾷ πάντοτε πολλὰ ψυχικὰ πάθη, οἷον τὴν χαράν, τὴν εὐθυμίαν, τὴν λύπην, τὴν ἀγανάκτησιν, τὴν δυσαρέσκειαν, τὸν θυμὸν καὶ λοιπά· καὶ πάντοτε σχεδὸν ὁ κατὰ τὴν διάθεσιν ταύτην ἦχος ἐξακολουθῶν, ἐπαυξάνει τὰς ψυχικὰς ταύτας διαθέσεις· διὰ τοῦτο καὶ ἀρχαιόθεν ἐμελετήθησαν καλῶς ταῦτα, καὶ ἐξητάσθη ἡ ὠφέλεια καὶ ἡ βλάβη, τὴν ὁποίαν ἐπιφέρουσιν εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐνταῦθα, προτιθέμενοι νὰ διαλάβωμεν μόνον περὶ ᾀσμάτων, παραλείπομεν τὰ περὶ ἐκφωνήσεως ἐν γένει, καὶ περιοριζόμεθα μόνον ὡς πρὸς τὴν φωνὴν ἐκείνην, ἥτις ἐκφράζει τὴν χαρὰν εὐθυμίαν καὶ τὴν λύπην, δηλαδὴ τὰ Ἄσματα.

Τὰ ἄσματα ὑπῆρξαν βεβαίως ἅμα καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑπῆρξεν. Ἀλλ' ὁ πολιτισμὸς τῶν κοινωνιῶν ἐβελτίωσε καὶ ἐκανόνησε ταῦτα. Ἐν πολλοῖς τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν τὰ ἄσματα ἐθεωροῦντο ὡς ἀνήκοντα μόνον πρὸς τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ, καὶ ἡ ἐθιμοταξία ἀπηγόρευε ταῦτα ἐκ τῶν Μεγιστάνων. οὕτω π. χ. οἱ Πέρσαι, οἱ Ασσύριοι, καὶ ἄλλα πανάρχαια ἔθνη ἐθεώρουν τὰ ᾄσματα ὡς ἀπρεπεῖ εἰς τοὺς ἐπιτήμους. καὶ εἰς τὰς διασκεδάσεις των ἀνέθετον εἰς ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἔργον τοῦτο ἰδίως ἔχοντας (α). Τοιαύτην ἐθιμοταξίαν εἶχον καὶ οἱ ἐπίσημοι τῶν Ρωμαίων, οἵτινες οὔτε ἐτραγῴδουν οὔτε ἐχόρευον (β). Τοιαύτην συνήθειαν διατηροῦν καὶ οἱ Τοῦρκοι. Οἱ Βασιλεῖς δὲ τῶν Περσῶν ᾖδουν τὰ ποιήματα τοῦ Ὁμήρου (γ). Οἱ ἀρχαῖοι ὅμως Ἕλληνες, οἱ διερευνήσαντες ἀκριβῶς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἐθεώρουν τὰ ᾄσματα ὡς ἀνήκοντα πρὸς πάντα ἐντελῆ ἄνθρωπον, καὶ ἀπετέλουν ταῦτα ἓν τῶν συστατικῶν τοῦ εὐγενοῦς ἀνδρός. Ὅθεν καὶ ἐτραγῴδουν, καὶ ἐχόρευον πάντοτε ἐλευθέρως· διὸ καὶ μεγάλως ἐτελειοποίησαν ταῦτα. Τοῦτο ὑπῆρχεν καὶ ἐπὶ Ὁμήρου καὶ πάντες οἱ τότε Ἕλληνες ἐτραγῴδουν καὶ ὕμνουν.

«οἱ δὲ πονημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
«καλὸν ἀείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
«μέλποντες ἑκάεργον· ὁδὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.

Ὁ Ἀχιλεὺς ἐτραγῴδει Ἡρωϊκὰ ᾄσματα τῶν προγόνων του, ἵνα κατευνάσῃ τὸν θυμόν του· τοῦτ' αὐτὸ ἐποίουν καὶ οἱ Πυθαγόρειοι φιλόσοφοι καὶ πάντες σχεδὸν οἱ Ἕλληνες τὰ ᾄσματα εἶχον ὡς προτερήματα.

Ἀφοῦ οἱ προπάτορες ἡμῶν ὑπῆρξαν διδάσκαλοι τῶν Ρωμαίων καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτα ἐθνῶν, ἐδίδαξαν καὶ τὰς ὠφελείας ἐκ τῶν ᾀσμάτων, καὶ ἔκτοτε καὶ οἱ Ρωμαῖοι καὶ πάντες Βασιλεῖς καὶ Μεγιστᾶνες παρεδέχθησαν τὴν γύμνασιν τῶν ᾀσμάτων. Ὁ Νέρων Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης ὢν φύσει κακόφωνος, πιστεύων δὲ ἐκ φιλαυτίας ὅτι ἐτραγωδοῦσεν καλῶς, παρέστη εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας καὶ ἐτραγούδησε, ἵνα ἐπαινεθῇ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζεν ὅτι δὲν θὰ ἐπαραδέχοντο τοῦτο, ἠνάγκασε τοὺς θεατὰς νὰ τὸν χειροκροτήσωσι διὰ τῆς λόγχης.

Οἱ Ἕλληνες παρεδέχθησαν τὰ ᾄσματα ὡς συστατικὰ τοῦ καλῶς ἀνατεθραμμένου ἀνδρὸς ὄχι δι' ἁπλοῦν λόγον, ἀλλὰ διότι ἐρευνήσαντες τὰ ἐπὶ τοῦ σώματος ἀποτελέσματα τῶν ᾀσμάτων εὗρον ὅτι μεγάλως συντελοῦσιν ἐπὶ τῆς ὑγείας, καὶ εὐεξίος καὶ ἐπέχουσι σημαντικὸν μέρος εἰς τὰ γυμνάσια τοῦ σώματος, περὶ ὧν καὶ πολλὰ ἄλλα ἔγραψαν. (δ).

Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην καὶ ἡμεῖς θεωροῦντες τὰ ᾄσματα. θέλομεν ἤδη καταδείξει ἐν περιλήψει τὰς ἐκ τῶν ᾀσμάτων ὠφελείας ἐπὶ τῆς ὑγιείας καὶ εὐεξίας τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐπειδὴ τ' ᾄσματα ἐπαυξάνουν τὰ τερπνὰ πάθη τῆς ψυχῆς, καὶ ἀνακουφίζουν τὰ ἀηδῆ, καὶ ἐπειδὴ τὰ ψυχικὰ πάθη ἐπηρεάζουν καὶ τὰς ἐγκεφαλικὰς δυνάμεις, ἕπεται ὅτι τὰ ᾄσματα διασκεδάζουν τὰς συγχύσεις τοῦ νοὸς καὶ ζωογονοῦν τοῦτον ἀναλόγως τῆς εὐδιαθεσίας τῆς ψυχῆς. Ἀλλ' ἡ μεγαλειτέρα ὠφέλεια τῶν ᾀσμάτων ἐπιγίγνεται ἐπὶ τοῦ σώματος.

Αἱ γυμνάσεις τοῦ σώματος εἶνε τὸ πολυτιμώτερον ἰατρικὸν πρὸς τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ᾄσματα ἀποτελοῦν σημαντικὸν μέρος τῶν γυμνάσεων, ἐπομένως συντελοῦν μεγάλως πρὸς τὴν ὑγείαν· εἰσὶν δὲ ὁ μέσος ὅρος τῆς φωνητικῆς ἀναγνώσεως καὶ τῶν φωνασκιῶν. Ὅταν τις τραγουδῇ ὁ πνεύμων αὐτοῦ λαμβάνει διαφόρους ἀναπνοάς, διαστέλλεται καὶ συστέλλεται διαφόροις βαθμοῖς, οἱ μυῶνες τοῦ θώρακος κινοῦνται ποτὲ μὲν ταχέως ποτὲ δὲ βραδέως, καὶ ἀναλόγως ἐκτείνεται καὶ συστέλλεται καὶ ὁ θώραξ αὐτός· ἐν γένει δὲ διὰ νὰ φωνήσῃ τις πρέπει νὰ ἐπενεργήσουν οἱ πνεύμονες, ὁ λάρυγξ καὶ τὰ ἄλλα φωνητικὰ ὄργανα, πρὸς δὲ οἱ μῦς τοῦ θώρακος, τὸ διάφραγμα, ὁ στόμαχος καὶ τὸ νευρικὸν καὶ ἠθικὸν μέρος τοῦ ἀνθρώπου.

Διὰ τῶν κινήσεων τούτων, ὅταν γίνωνται μετὰ μετριότητος, ὁ πνεύμων ἐνδυναμοῦται καὶ ὄγκον μεγαλείτερον ἀποκτᾷ, ὁ δὲ θώ-

(α) Ν. Δαμασκηνός.
(β) Corn Neh.
(γ) Αἰλ. ΙΒ'. 48

(δ) Ὀριβ. Σ'. 10

ραξ ἐκτείνεται καὶ ἐνισχύεται, καὶ ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ ἀποκτῶσιν εὐρὺ καὶ καλὸν στῆθος (α). Ὅθεν τὰ μετὰ μέτρου ἄσματα ὠφελοῦσι μεγάλως εἰς τοὺς νέους, οἵτινες ἔχουσι καχεκτικὸν στῆθος, πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ἐνίσχυσιν τούτου.

Τὰ ἄσματα ἐν ὥρᾳ τραπέζης καὶ συμποσίου, καὶ μάλιστα μετὰ τὸ φαγητόν, εὐκολύνουν τὴν χώνευσιν (β), ἐκκενώνουν τὰ ὑγρὰ τοῦ σώματος διὰ τῆς ἐξατμίσεως ἐκ τῶν πνευμόνων καὶ ἀραιόνουν τὴν σάρκα (γ), προσέτι δὲ καταπραΰνουν καὶ τὴν μέθην (δ) διὰ ταῦτα οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐσυνείθιζον νὰ τραγουδῶσιν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἤδη πράττομεν ἐν ὥρᾳ τοῦ συμποσίου καὶ μετὰ τὸ φαγητόν· τοιαύτη συνήθεια ὑπῆρχε καὶ ἐπὶ Ὁμήρου· **«μολπῆ, ὀρχηστύς τε, τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός»**. Οἱ Κρῆτες μάλιστα ὑπεχρέωναν διὰ νόμου νὰ τραγουδῶσιν οἱ παῖδες πάντοτε τοὺς νόμους, τοὺς πρὸς τὸν Θεὸν ὕμνους καὶ τὰ ἡρωϊκὰ ἄσματα (ε).

Ἐξ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς ἐπικρατεῖ ἡ συνήθεια τοῦ νὰ τραγουδῶσιν οἱ τεχνῖται, ὅσοι διάγουσι καθεστηκυῖαν ζωήν· οἱ τοῦτο πράττοντες ἐκτελοῦν, δίχως νὰ τὸ γνωρίζουν, σημαντικὴν γύμνασιν εἰς τὸν θώρακα καὶ τοὺς πνεύμονας, οἵτινες ἄλλως διατηροῦνται ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς τέχνης ἀκίνητοι, καὶ κατ' ὀλίγον ὑποκείμενοι εἰς βλάβην· διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ γεωργοί, οἱ κηπουροί, οἱ ἐργάται, οἱ ποιμένες, οἱ στρατιῶται συνειθίζουν νὰ τραγουδῶσιν· ὡσαύτως καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὰ τῆς οἰκίας ἔργα ἐργαζόμεναι τραγωδοῦσαι, μεγάλως ὠφελοῦνται, ἐνισχύουσαι οὕτω τὸ στῆθός των. Ἐνταῦθα ἀνάγκη νὰ ποιήσωμεν τὴν παρατήρησιν ὅτι ὅσοι ἔχουσι τὸ στῆθος ἀδύνατον, νὰ προσέχωσιν εἰς τὴν συνεχῆ καὶ ἐκτεταμένην καὶ ἰσχυρὰν φωνήν· διότι ἀντὶ νὰ ὠφελῶνται ἄδοντες, βλάπτονται μεγάλως (α)· καὶ ἔτι μεγαλείτερον ἐὰν μάλιστα μεταχειρίζωνται καὶ πνευστικὰ ὄργανα μουσικά· ἀλλὰ καὶ οἱ καλῶς ἔχοντες ἐὰν δυνατὰ τραγουδῶσιν ὑποφέρουσιν μετὰ ταῦτα ὑπὸ ἐρεθισμοῦ τοῦ φάρυγγος, τοῦ λάρυγγος καὶ τῶν βρόγχων, καὶ τότε ἡ φωνὴ σκληρύνεται.

Γνωστὸν ἔστω ὅτι ἡ μὲν νηστεία ἀδυνατεῖ τὴν φωνήν, ἡ δὲ πολυφαγία, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς πολυσάρκους, ἐκτεινομένου τοῦ στομάχου, ἐμποδίζει τὴν φωνήν, ἥτις εἶνε τότε ἀδύνατος· ἐπειδὴ διὰ νὰ ἐξέλθῃ καλῶς ἡ φωνὴ πρέπει οὐ μόνον ὁ θώραξ ἀνεμποδιστως νὰ κινῆται, ἀλλὰ καὶ τὸ διάφραγμα, ἵνα οὕτω ὁ πνεύμων καλῶς ἐκτείνεται. Ὅταν λοιπὸν φάγῃ τις πολὺ ὁ στόμαχος ἐξογκοῦται καὶ ἐμποδίζει τὴν ἀνεβοκατάβασιν τοῦ διαφράγματος καὶ ἐνίοτε ἐπαπειλεῖται ἐκ συμφορήσεως αἵματος καὶ ὁ ἐγκέφαλος. Ὅθεν ἀνάγκη εἶνε καὶ τὸ φαγητὸν νὰ ἦνε μέτριον, καὶ ὁ θώραξ νὰ μὴ καλύπτεται μὲ στενὰ φορέματα, ὁ λαιμὸς αὐτός, καὶ ἰδίως ὁ στόμαχος, νὰ μὴ πιέζηται ὑπὸ ζώνης. Διὰ τοῦτο οἱ δικηγόροι καὶ οἱ ψάλται πρέπει πρὸ τῶν ἐργασιῶν των ὀλίγον νὰ τρώγωσιν. Ὡσαύτως τὰ ξυνὰ τρωγόμενα σκληρύνουν τὴν φωνήν, διότι ἐρεθίζουν τὴν βλενομεμβράνην τοῦ φάρυγγος.

Τὰ καρύδια, φουντούκια (β) καὶ ἀμύγδαλα καὶ πᾶν ἔλαιον ἔχον, τὰ οἰνοπνεύματα ὡς καὶ ῥοῦμι, ῥοσεόλι, τὰ ἁλμυρὰ φαγητά, τὰ καρυκευμένα κλπ. πάντα ταῦτα ἀντίκεινται εἰς τὴν φωνήν· προσέτι δὲ ὁ θερμὸς καὶ ὑγρὸς ἀήρ, ἡ κατάχρησις τῶν θερμῶν λουτρῶν, ὁ πολὺς ἱδρώς, ἡ συχνὴ διάρροια, αἱ αἱμορραγίαι, ἡ μεγάλη φλεβοτομία, ὁ θυμός, ὁ φόβος, ἡ χαρά, ἡ λύπη, ὁ ἔρως, καὶ μάλιστα ἡ κατάχρησις τῶν ἀφροσιδιακῶν ἡδονῶν βλάπτουν τὴν φωνήν· Ἀποκαθιστοῦν δὲ ταύτην εὐάρεστον, τὰ μὴ πολὺ ψυχρὰ ποτά, τὰ γλισχρὰ καὶ γλυκά, τὸ γάλα, τὸ λεύκωμα τῶν ὠῶν κλπ.

Ἡ ψύχρα καὶ ἡ θερμότης τῆς ἀτμοσφαίρας ἐπηρεάζουσιν ἐπὶ τῆς φωνῆς· εἶνε ὡραία καὶ μελωδικὴ κατὰ τὰς θερμὰς ἐποχάς· δύσηχος καὶ τραχεῖα τὸν χειμῶνα· οἱ κάτοικοι τῶν μεσημβρινῶν μερῶν ἔχουν φωνὴν ὑψηλὴν καὶ γυκεῖαν· οἱ δὲ τῶν βορείων τραχεῖαν, ἐκ τούτου ἐπέρχεται ἡ διαφορὰ τῆς μουσικῆς τῶν διαφόρων ἐθνῶν.

Αἱ πολὺ ὑψηλαὶ φωναὶ καὶ αἱ ταπειναὶ καὶ ὅλαι αἱ μετὰ κόπου καὶ δυσκολίας ἐκφωνούμεναι ἐνίοτε γίνονται αἰτία μεγάλων κακῶν· ἐπιφέρουσιν αἱμόπτυσιν, ἀποπληξίαν, ἄσθμα, καὶ ἄλλα τινά, ἕνεκα τῆς συσσωρεύσεως τοῦ αἵματος εἰς τοὺς πνεύμονας, εἰς τὴν καρδίαν, εἰς τὰς μεγάλας ἀρτηρίας καὶ εἰς τὰς σφαγίτιδας φλέβας.

Ἂν καὶ τὰ ἄσματα ἀδόμενα μετρίως εἰσὶ λίαν ὠφέλιμα πρὸς πάντας καὶ πάσας, καὶ καλὸν εἶνε νὰ γυμνάζηταί τις ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας· εἰσὶν ὅμως ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν ἠθικήν, ὅταν οἱ ἀδόμενοι στίχοι ἐμπεριέχουσιν ἐννοίας ἀνηθίκους· ἐπάναγκες λοιπὸν εἶνε ν' ἀποσκορακίζωνται τὰ ἀπρεπῆ καὶ ἄσεμνα τραγούδια, καὶ νὰ προτιμῶνται πάντοτε τὰ ἐκφράζοντα ἠθικὰς ἰδέας.

(α) «Θώρακος δὲ καὶ πνεύμονος αἱ μέγιστοι τῶν ἀναπνοῶν οἰκεῖα γυμνάσια, καθ' ἅπερ καὶ αἱ μέγισται φωναί . . . ἁπάντων τῶν φωνητικῶν ὀργάνων». (Γαλην. Λογ. ὑγίειν δ'.)

(β) Ὁ Κέλσος λέγει ὅτι ἡ μετὰ φωνῆς ἀνάγνωσις μετὰ τὸ φαγητὸν εὐκολύνει τὴν χώνευσιν.

(γ) «Καὶ ἀπὸ δείπνου δὲ ὁ τῆς φωνῆς πόνος μάλα ἐπιτήδειος, κένωσιν γὰρ τοῦ ὑγροῦ ποιούμενος, ἀραιοῖ τὴν σάρκα. (Ἱπποκρ. περὶ διαίτης Γ'.)

(δ) Πλουτ. π. Μουσικ.

(ε) Αἴλ. Β. 36.

(α) Ἐν μὲν γὰρ τοῖς διὰ τῆς φωνῆς γινομένοις γυμνασίοις, ὁ κακῶς παρασκευασμένος θώραξ, ἐν δὲ τοῖς διὰ τῶν περιπάτων τὰ σκέλη βλάπτονται» Γαλην. Λογ. ὑγιειν. δ'.)

(β) Λεπτοκάρυα ἢ κάρυα ποντικά, ἡ δὲ λέξις φουντούκια γίνεται ἐκ τοῦ ποντίκια κάρυα καὶ κατὰ διάλεκτον φουντίκια.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΙΚΙΛΑ

Νέον ὅπλον Ζέρβα Καθ' ὃν χρόνον πάντα τὰ ἔθνη ἁμιλλῶνται, ὅπως ἐξεύρωσι τελειοτέρους μηχανισμοὺς ὅπλων πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων των, θὰ ἦτο ἄδικον ἂν καὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος δὲν κατήρχετο εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον. Καὶ πράγματι δὲν ὑστέρησεν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, διότι ὁ ἐκ Παλαιοπογονιανῆς τῆς Ἠπείρου κ. Ἰω. Ζέρβας ἐφεῦρε ὅπλον, στερεωτάτου, ἁπλουστάτου καὶ τελειοτάτου ἅμα μηχανισμοῦ κατὰ πολὺ ὑπερέχον τῶν ὅπλων Μαρτίνη καὶ Γκρᾶ καὶ βάλλον διὰ δύο μόνον κινήσεων, ἀντὶ τεσσάρων δι' ὧν βάλλουσι τὰ ἄλλα ὅπλα. Τὸ ὅπλον τοῦτο ἐξουδετηροῖ σχεδὸν τὰ πλεονεκτήματα τῶν ἐπαναληπτικῶν ὅπλων, διότι ἠσκημένος στρατιώτης δύναται δι' αὐτοῦ νὰ ρίψῃ 20—30 σφαίρας κατὰ λεπτὸν ἄνευ μετακινήσεως ἐκ τῆς θέσεώς του ἢ ἐκθέσεως τοῦ σώματός του εἰς τὰς σφαίρας τοῦ ἐχθροῦ. Ἐγκριθὲν ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, παρέχει τὸ ἑξῆς μέγιστον πλεονέκτημα ὅτι πάντα τὰ ὅπλα Γκρᾶ καὶ Σασεπὼ δύνανται εὐχερῶς δι' ὀλίγων δαπανῶν νὰ μεταποιηθῶσιν εἰς ὅπλα τῆς ἐφευρέσεως τοῦ Ἠπειρώτου ἐφευρέτου.

—

Γίγας παῖς. Ἐν Γερμανίᾳ ἐπὶ τοῦ παρόντος εὑρίσκεται εἷς παῖς ὀνομαζόμενος Κάρολος Οὔλριχ. Οὐδέποτε ἐφάνη παρόμοιος γίγας παῖς. Οὗτος ἐν τῇ 14ετῇ ἡλικίᾳ του ἔχει ὕψος τριῶν πήχεων περίπου. Ὡς ἀναφαίρουσιν οἱ αὐτόπται, ὁ παῖς οὗτος φαίνεται κανονικῶς ἀνεπτυγμένος, ἔχων ἀσύνηθες μέγα σῶμα. Οὗτος ἔχει βάρος 280 γερμ, φούντ. (περίπου 180 ὀκάδων). Τὸ πλάτος τῆς δρακός του ἦν 14 ὑφεκατομέτρων, ὁ δὲ μεσαῖος δάκτυλος τῆς χειρός του ἦν τόσον μέγας ὥστε διὰ τοῦ δακτυλίου φερομένου ἐπὶ τούτου τοῦ δακτύλου ἠδύνατο νὰ διέλθῃ τάληρον.

Νῆσοι ἐπιπλέουσαι. Ὀνομάζουσιν οὕτω ἀληθεῖς νήσους εἰς τὰς ὁποίας τὸ εἰδικὸν βάρος ἐπιτρέπει νὰ ἐπιπλέωσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων· ἄλλοτε ἐθεώρουν αὐτὰς ὡς θαύματα τῆς φύσεως, σήμερον ὅμως ἐκ τῆς φύσεως τῶν γαιῶν τούτων βεβαιοῦται ὅτι αὗται ἀπαρτίζονται ἐκ συμπλέγματος καλάμων καὶ ριζῶν δένδρων, καὶ αἵτινες καταλαμβάνουσι μετ' ἀσθενοῦ βάρους μεγάλην ἔκτασιν. Λίμνη τις γείτων τοῦ Σαϊντ-Ὀρὲρ καλύπτεται μὲ παρόμοια νησύδρια. Τὰ τενάγη τοῦ Κομάκιο παρουσιάζουσι μέγαν ἀριθμόν, ἡ Ἰρλανδία καὶ ἡ Σκωτία καὶ ἰδίως τὸ Σὶκ-Λόμονδ περιέχουσί τινα τοιαῦτα. Τὰ μέγιστα ἐξ ὅτων γνωρίζομεν εἶνε τὰ τῆς λίμνης τοῦ Γκερδὼ εἰς τὴν Πρωσίαν καὶ τὰ τῆς λίμνης Κόλκ. Αἱ ἐπιπλέουσαι νῆσοι δύνανται νὰ ἀπολήξωσιν εἰς τὴν στερέωσίν των. Εἶνε γνωστὸν ὅτι οἱ νῆσοι τῆς λίμνης Βολσένης τοῦ Βρασανέλου καὶ ἄλλαι, αἵτινες ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σενέκα (50 μ Χ.) ἦσαν ἀκόμη ἐπιπλέουσαι, ἤδη ἐστερεοποιήθησαν.

—

Ὁπόσον καταπληκτικὴ εἶνε ἡ γονιμότης τῶν ἰχθύων καταδείκνυται ἐκ τῶν ἑξῆς παραδειγμάτων. Ἡ **πέρκη** γεννᾷ 11,000 ὠά, ἡ ρέγκα 36,000· ὁ κυπρῖνος 342,000· ἡ γλῶσσα 1,000,000,000 καὶ ὁ ἐρυθρῖνος 3,000,000,000. Ἡ δὲ μουροῦνα γεννᾷ ὑπὲρ τὰ 9,000,000,000 ὠῶν!

—

Τὸ ὄμβριον ὕδωρ προτιμᾶται διὰ τὴν πλῦσιν, διότι διαλύει εὐκολώτερον τὸν σάπωνα καὶ τὸν ρύπον τῶν ἐνδυμάτων. Ὠφελιμώτατον ὅμως εἶνε πρὸς πότισμα τῶν φυτῶν.

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ
ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΑΙΜΑ

Πλησίστιοι βαίνομεν πρὸς τὸ Ἅγιον ἡμῶν Πάσχα καὶ ὁσονούπω ἑορτασθήσεται καὶ τὸ Πασὲχ τῶν ἑβραίων. Εἰς τοιαύτην περίστασιν οὐκ ἄπο σκοποῦ κρίνομεν νὰ ἐκθέσωμεν δι' ὀλίγον εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἀστραπῆς» τὸ περιμάχητον ζήτημα τῶν χριστιανοθυσιῶν τῶν ἑβραίων. Εἶνε ἀληθῆ τὰ περὶ ἀνθρωποθυσιῶν κυκλοφοροῦντα; καὶ ποῖος ὁ λόγος τῶν μιαιοφόνων τούτων θυσιῶν; Ἰδοὺ τὰ δύο θέματα, ἅτινα δι' ὀλίγων θὰ ἀναπτύξωμεν.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον θέμα, ἂν δηλονότι εἶνε ἀληθῆ τὰ περὶ χριστιανοθυσιῶν κυκλοφοροῦντα, τοὺς μὲν δυσπιστούντας παραπέμπομεν εἰς τὰ ἄπειρα παραδείγματα ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλήψεων, ἅτινα συχνάκις ἰσχυροὺς παρήγαγον παροξυσμοὺς καὶ εἰς τὰ ἔνυλα ἔτι διατηρούμενα εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν θλιβερὰ συμβάντα τῆς Κερκύρας, εἰς τοὺς δὲ διατεινομένους ὅτι κατὰ τὴν ἀρχαιότητα δὲν ὑφίστανται αἱ ἀνθροπωθυσίαι ἑπομένως οὔτε σήμερον ὑφίστανται παρατηροῦμεν ὅτι ἑκουσίως μυωποῦσιν, διότι αἱ χριστιανοθυσίαι εἶνε κατὰ πολὺ νεώτερον ἔθιμον καὶ ὡς ἐκ τῶν λόγων του μὴ δυνάμενον νὰ ὑπάρξῃ πρὸ Χριστοῦ, ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δὲ θέμα, δηλαδὴ ποῖοι οἱ λόγοι τοῦ ἐθίμου τούτου, ἀνάγκη νὰ διαλάβωμεν ἐκτενέστερον.

Οἱ λόγοι τῆς ἀπανθρώπου ὅσον καὶ παραδόξου ταύτης τελετῆς δὲν ἦτο εὔκολον ἢ μᾶλλον δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσι, ἀσαφεῖς δὲ περὶ αὐτῶν ἐκυκλοφόρουν θεωρίαι. Ἀλλ' οὐδὲν κρυπτὸν ὃ μὴ φανερὸν γενήσεται, καὶ ἰδοὺ ἀρχιερεύς τις Ραββὶ Σαμουὴλ, ἀποκηρύξας τὴν πλάνην τῶν πατέρων του, καὶ εἰσελθὼν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ χριστιανισμοῦ, λεπτομερῶς ἀποκαλύπτει τοὺς λόγους καὶ τὰ ἀπόρρητα τῆς τελετῆς, Ὁ πρῶτος λόγος τῶν φόνων εἶνε τὸ κυνικὸν μῖσος τὸ ὁποῖον τρέφουσι κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ἕκαστος ἑβραῖος εἶνε ὑπόχρεως νὰ φονεύσῃ ἕνα χριστιανόν, διότι οὕτω σωθήσεται, λέγει ὁ Ραββὶ Σολομών, καὶ τοῦτο δὲν ἐδίστασεν ὁ μιαρὸς νὰ διδάξῃ ὡς πόρισμα δῆθεν ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐξαχθέν. Ἐκτὸς τούτου οἱ ἑβραῖοι ἔχουσιν ἀνάγκην χριστιανικοῦ αἵματος διὰ τὰς δεισιδαιμονίας αὐτῶν. Πιστεύουσι, διδασκόμενοι ὑπὸ τῶν ραββίνων, ὅτι ὅπως ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τῶν πληγῶν, δι' ὧν ἐπροίκισεν αὐτοὺς ἡ φύσις, πρέπει νὰ ἀλείφωνται μὲ χριστιανικὸν αἷμα. Παραδοξωτέρα ὅμως εἶνε ἄλλη δεισιδαιμονία αὐτῶν· κατὰ τὰς τέσσαρας ἐποχὰς τοῦ ἔτους καὶ καθ' ὡρισμένας στιγμὰς πιστεύουσιν ὅτι εἰς τὰ νωπὰ φαγητὰ αὐτῶν πίπτει αἷμά τι ἐκ τοῦ ἀέρος τὸ ὁποῖον καλοῦσι τεκήφα. Ἐὰν ἑβραῖός τις φάγῃ ἐκ τοῦ φαγητοῦ τούτου ἀποθνήσκῃ παραδόξως ὅμως οἱ χριστιανοὶ τρώγοντες ἐξ αὐτοῦ δὲν ἀποθνήσκουσιν. Οἱ Ραββίνοι καὶ ἐνταῦθα ὡς ἀντιδραστήριον συνέστησαν τὴν χρῆσιν χριστιανικοῦ αἵματος, διδάξαντες ὅτι δύνανται νὰ ἀποφύγωσι τὴν μόλυνσίν των θέτοντες ἐπ' αὐτῶν πηρούνιον ἐμβαφὲν εἰς αἷμα χριστιανοῦ. Τρίτον γίνεται χρῆσις τοῦ αἵματος κατὰ τοὺς γάμους, ὁπότε ὁ ραββῖνος δίδωσι τοῖς μελονύμφοις νὰ φάγωσιν ὠόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀντὶ ἅλατος ἐπιπάσσουσι στάκτην πανίου, ὅπερ πρὶν καῇ ἐνεβάφη εἰς χριστιανικὸν αἷμα. Καὶ τοῦτο διὰ νὰ εἰμπορέσωσι νὰ τρώγωσιν ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα τῶν χριστιανῶν, καθότι δὲν δύνανται πάντοτε νὰ φονεύωσι τοιούτους. Τρίτος καὶ σπουδαιότερος λόγος τῆς χρήσεως τοῦ αἵματος εἶνε διότι ἀμφιβάλλουσιν οἱ ραββῖνοι μὴ ὁ Χριστὸς ἦν ὁ ἀληθὴς Μεσσίας καὶ ἑπομένως ραντιζόμενοι μὲ τὸ ρηθὲν αἷμα σωθήσονται. Διὰ τοῦτο ὅταν περιτέμνουσι τὰ βρέφη ὁ ραββῖνος θέτει δὶς εἰς τὸ στόμα αὐτῶν διὰ τοῦ δακτύλου οἶνον περιέχοντα μίαν σταγόνα χρ. αἵματος. Κατὰ τὴν 9ην Ἰουλίου, κάμνοντες τὸν θρῆνον τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ καθήμενοι ἐπὶ τὴν γῆν ἀλείφονται εἰς τὸ μέτωπον διὰ τῆς ἀνωτέρω ρηθείσης στάκτης καὶ τρώγουσιν ὠὸν ἐπιπασσόμενον διὰ τῆς αὐτῆς στάκτης. Κατὰ τὴν 14 Ἄδαρ, ἤτοι Φεβρουαρίου ἑορταζομένης τῆς ἑορτῆς Φουρὴμ εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπὸ τοῦ Ἀμὰν λυτρώσεώς των, ἕκαστος ἑβραῖος πρέπει νὰ φονεύσῃ ἀντὶ τοῦ Ἀμὰν ἕνα χριστιανόν. Ὁ ραββῖνος κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην κατασκευάζει τριγώνους ἄρτους περιέχοντας αἷμα καὶ στέλλει εἰς ὅλους τοὺς ἑβραίους. Ἐπίσης κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην κλέπτουσι παιδία χριστιανικὰ διὰ τὸ Πάσχα, ὁπότε ἀντὶ τοῦ Χριστοῦ βασανίζουσιν αὐτά, συλλαμβάνουσι δὲ παιδία, διότι ὁ Χριστὸς ἐφύλαξε παρθενίαν. Τὸ αἷμα τῶν παιδίων τούτων τίθεται εἰς τὰ ἄζυμα, ἐξ ὧν ἕκαστος ἑβραῖος ὀφείλει νὰ φάγῃ τεμάχιον.

Ἰδοὺ ποῦ ἤγαγε τὸν Ἑβραϊκὸν λαὸν κλῆρος μοχθηρὸς καὶ στρεβλὸς καὶ φανατικός.

Ἀθανάσιος Στρακκαλῆς.

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον ἐξακολουθοῦσι οἱ σῖτοι τοῦ χειμῶνος νὰ αὐξάνωσι τὰς ρίζας καὶ κάμνωσι παραφυάδας. Τὰ λαχανικά, ἡ βουνιὰς, εἶνε πλήρη ἀνθέων, ἡ δὲ σίκαλις αὐξάνει τὸν κάλαμόν της. Αἱ χελιδόνες ἐπέστρεψαν εἰς ὅλα τὰ μέρη.

ΓΕΩΡΓΙΑ

Ἐξακολουθεῖ ὁ γεωργὸς νὰ ἐπιτηρῇ τὴν σπορὰν, τὴν ἐμφύτευσιν καὶ ἐπιμελεῖται τὰ διὰ τὴν βλάστησιν φυτά. Μετὰ τὴν περαίωσιν τῆς σπορᾶς ἐξακολουθοῦσι τὴν προπαρασκευὴν διὰ τὴν σπορὰν τοῦ ἀραβοσίτου, καλαμβοκίου, λιναρίου, βάμβακος καὶ μποστανίων.

ΟΙΚΙΑΚΑ ΖΩΑ

Ἀρχίζουσι νὰ τρέφωσι τοὺς ἵππους τὰς ἵππους καὶ τοὺς πώλους μὲ χλοερὰν τροφὴν ὡς ἔτρεφον τὰς ἵππους κατὰ τὸν τοκετόν,

Μελισσοτροφία. Ἐξακολουθοῦσι ν' ἀφαιρῶσι μέρη τινὰ τῶν μελοπήτων ἐὰν ἔχωσι μέλι. Ἐπιτηροῦσι καὶ καθαρίζουσι τὰ μελίσσια ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, καθαρίζουσι τὴν γῆν ἐν ᾗ εὑρίσκονται αἱ κυψέλαι, καὶ τὰς μελοπήτας, ἐὰν ἔχωσι μοῦχλαν.

ΟΣΟΙ ΜΕΤΑΒΑΙΝΕΤΕ ΕΙΣ ΑΙΓΙΝΑΝ

Δύνασθε νὰ δειπνήσητε ἐκλεκτὰ παρὰ τῷ καθαρωτάτῳ **ξενοδοχείῳ** τοῦ κ. **Γ. Δ. Χατζηαντωνέου.** Μόνοι οἱ τρόποι καὶ ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ἀρκοῦν διὰ νὰ σᾶς φέρωσιν ὄρεξιν. — ΠΑΡΑ τῷ κ. **Παναγιώτῃ Δημάκῃ ράπτῃ** δύνασθε νὰ ἐνδυθῆτε κομψότατα καὶ ἐφθηνότατα. — Ὁ **Νικόλαος Χατζόγλους, κουρεὺς περιποιητικώτατος** καὶ ἄριστος τεχνίτης.—Τὸ ξυλεμπορικὸν κατάστημα τοῦ κυρίου **Ι. Ἀνδρέου Μπήτρου** τελειότατον καὶ πλούσιον εἰς παντὸς εἴδους ξυλικήν.—Εἰς τὸ **οἰνοπωλεῖον** τοῦ κ. **Α. Δημ. Δηνοῦ** θὰ εὕρητε ἔκτατον περιποίησιν καὶ γευστικωτάτους οἴνους.— Εἰς τὰ **κουρεῖα** τῶν κ.κ. **Ἀντωνέου Κανελᾶ καὶ Ἰ. Τσαγκαράκη** δύνασθε νὰ κουρευθῆτε τεχνικώτατα.—Οἱ κυνηγοὶ καὶ ὁπλοφόροι διὰ τοῦ Δ. Ἠριώτη ὁπλοποιοῦ δύνασθε νὰ ἐπιδιορθώνητε τελειότατα τὰ ὅπλα σας. Καὶ διὰ τοῦ **Γ. Πετρίτη** τὰ ἔπιπλά σας.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΦΑΓΗΤΟΥ **Η ΚΑΛΥΔΩΝ** ΑΘ. ΜΑΝΤΑ
Ἐν Μεσολογγίῳ—ὁδὸς Ἡρώων παρὰ τῇ ἄνω ἀγορᾷ
Παρὰ τῷ εἰρημένῳ ξενοδοχείῳ ὑπάρχει ἐκτὸς τῆς ἐκλεκτῆς μαγειρικῆς, καθαριότητος καὶ περιποιήσεως, καὶ φαγητὰ πολυειδῆ καὶ καθημερινῶς ἀρνὶ τῆς σούβλας ἄριστον.—Ἀρκεῖ εἰς τὸν μὴ γνωρίζοντα τὸ ξενοδοχεῖον μας μία ἁπλῆ ἐπίσκεψις. ὁ διευθυντὴς **Α. Μαντᾶς.**

ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ἐν Πειραιεῖ
Ὁ γνωστὸς ἐν Ἀθήναις ράπτης κ. Ι. Καραγιάννης συνέστησεν ἐν Πειραιεῖ ραπτικὸν κατάστημα, κείμενον ἀντικρὺ τοῦ γραφείου τῆς «Σφαίρας». Ἐν αὐτῷ εὑρίσκουσιν οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ κατασκευάσωσι χείμερινὰς ἐνδυμασίας πάντα τὰ δείγματα τῶν ὑφασμάτων τῶν ἐκλεκτοτέρων ἐν Ἀθήναις ὑφασματεμπορικῶν καταστημάτων. Ἡ ἐγνωσμένη ἱκανότης τοῦ κ. Καραγιάννη παρέχει πᾶσαν ἐγγύησιν.

Ἐν τῇ ἐδῷ Πατησίων καὶ ὑπ' ἀρ. 15 καταστήματι τοῦ κ. **Ν. Μυλωνᾶ** εὑρίσκονται οἶνοι μέλανες, λευκοί, μοσχάτοι ἀρίστης ποιότητος. Πωλοῦνται λιανικῶς καὶ χονδρικῶς. Τιμαὶ συγκαταβατικαί, Ἡ κατ' οἶκον μεταφορὰ δωρεὰν **τρέξατε!**

Ν. ΤΣΙΣΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΟΥΝΟΠΟΙΟΣ

Ἐν Ἀθήναις — ὁδὸς Πανδρόσου 24.

Ὅσοι θέλετε νὰ προφυλάξητε κατὰ τὸ θέρος τὰ γουνώματά σας ἀπὸ καταστροφῆς ἀπευθυνθῆτε εἰς τὸν ἀνωτέρω γουνοποιόν.

ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΠΥΡΑΚΗ

Ἐν Μαρκοπούλῳ — Κρωπίας

Τὸ ἀχανὲς κατάστημα τοῦ κ. Χ. Σπυράκη δὲν δύναται νὰ συσταθῇ ἄλλως παρὰ μόνον διὰ τῆς ὄψεώς του. Εἶνε τοιοῦτον, οἷα δυσκόλως καὶ ἐ'ς μεγαλουπόλεις ἀπαντῶσι. Ἀχανὲς, πλούσιον, τελειότατον, ποικιλώτατον. Ἰδοὺ τὰ προσόντα του. Μία μόνη ἐπίσκεψις ἀρκεῖ διὰ νὰ πεισθῆτε.

ΛΟΥΚΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ

Παντοπώλης — ἐν Κορωπὶ

Τὰ ἐκλεκτότερα ἀποικιακὰ εἴδη καὶ οἱ γευστικώτατοι καὶ ἀφρωδέστεροι οἶνοι καθιστῶσι τὸ ἀνωτέρω κατάστημα γνωστόν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΗΣ

Χρυσοχόος — ἐν Κορωπὶ

Ἄριστος τεχνίτης καὶ τιμιώτατος. Δύναται διὰ τῆς λεπτότητος τῆς τέχνης του νὰ ἱκανοποιήσῃ καὶ τὸν μᾶλλον ἰδιότροπον πελάτην.

ΓΕΩΡΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΑΜΟΥ

Καφεπώλης — ἐν Κορωπὶ

Ἀναπαυστικώτατα δύνασθε νὰ διέλθητε τὰς ὥρας σας καὶ νὰ πίητε ἀρωματικὸν καφφὲν εἰς τὸ ἀνωτέρω καφφενεῖον.

ΣΠΥΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΛΑΝΤΖΗΣ

Ἔμπορος — ἐν Κορωπὶ

Λαμπρότατον κατάστημα καὶ πλουσιώτατον εἰς πάντα τὰ εἴδη τῶν ἐμπορευμάτων

ΝΕΟΝ ΕΙΔΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΦΑΝΕΛΩΝ καὶ ΚΑΛΤΖΩΝ

Μιχαὴλ Μπουρνιᾶ — ἐν Ἀθήναις

ὁδ. Ἑρμοῦ ἀρ. 149. ἀπέναντι κατας. Καρυοφύλ.

Ὁ ἐπὶ 13 ἔτη χρηματίσας ὑπάλληλος ὡς καὶ ὑποδιευθυντὴς εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. Καρυοφύλλη ἠνέωξε ἴδιον κατάστημα. Εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο εὑρίσκει τις φανέλλας, ἐσώβρακα, κάλτζας, γελέκα, ἐσωφούσταν, πετσέτας κλπ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΚΟΝΤΡΑΣ

ΟΠΛΟΠΟΙΟΣ

Ἐν Κορωπὶ

Κατασκευάζονται καὶ ἐπισκευάζονται παντὸς εἴδους ὅπλα. Ἐργασία ἀκριβής. Τιμαὶ συγκαταβατικόταται τὰ μόνα πλεονεκτήματα τοῦ καταστήματος.

ΕΜΜΑΝ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΛΥΝΟΣ

Ξυλουργὸς ἐν Κορωπὶ

Πλησίον σταθμοῦ σιδηροδρόμου.

Τὸν ἀνωτέρω τεχνίτην διακρίνει ἡ συνήθης λεπτότης τέχνης, ποικιλώτατα δὲ καὶ τελειότατα ξυλουργήματα δύνασθε νὰ προμηθευθῆτε ἐξ αὐτοῦ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΙΔΕΡΙΛΑΚΟΣ

Ἔμπορος — ἐν Κορωπὶ

Ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ εὑρίσκετε ἐκλεκτότατα εἴδη παντοπωλείου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΙΚΕΔΑΚΗΣ

Ὑποδηματοποιὸς — ἐν Κορωπὶ

Τὰ στερεώτατα, κομψότατα καὶ ἐφθηνότατα ὑποδήματα θὰ εὕρητε μόνον παρὰ τῷ κ. Δ. Μικεδάκη.

ΕΥΣΤ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Χρυσοχόος — ἐν Κορωπὶ

Λεπτότης ἀπαράμιλλος καὶ τιμιότης ὡς πρὸς τὰς κατεργαζομένας ὕλας εἶνε τὰ κύρια προσόντα τοῦ ἐργαστηρίου τούτου. Ὅτι θέλει νὰ κατασκευάσῃ τις ἂς τρέξῃ εἰς τὸν κ. Εὐστ. Πετρόπουλον.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΑΠΩΝΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΑΤ. ΚΗΡΙΩΝ

Ν. ΕΥΤΑΞΙΟΠΟΥΛΟΥ

35 — ὁδὸς Εὐριπίδου ἔναντι οἰκίας Κατσανδρῆ — 35

Σάπων Ἐλευσῖνος ἀρίστης ποιότητος δραχ. 1.05 Ἔλαιον Γυθείου δρ. 1.65